

རྒྱལ་ཁབ་རྒྱུ་ཤིང་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་

บทเพลงแห่งชัยชนะ

ประพันธ์โดย ท่านเจ้าคุณสมเด็จจ๊กมี พุนชก รินโปเช่

บรรยายโดย เคนโป โชดาร์เก

บทเพลงแห่งชัยชนะ

เสียงอัศจรรย์แห่งกลองสรวงสวรรค์

ประพันธ์โดย ท่านเจ้าคุณสมเด็จจึกมี พุนชก รินโปเช่

บรรยายโดย เคนโป โชดาร์เก

2021

ในระหว่างการเทศนาครั้งหนึ่ง ท่านเคนโป โซดาร์จี (Khenpo Sodargye) ได้กล่าวไว้ว่า “ผู้มีปัญญาย่อมเข้าใจถึงความเป็นเลิศเหนือธรรมชาติของ บทเพลงแห่งชัยชนะ หลังจากที่ได้ศึกษาแล้ว เมื่อก่อนเวลาที่ท่านท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชแสดงธรรมแก่พวกเรา ตอนแรกพวกเราต่างไม่รู้ถึงคุณค่าอันยิ่งใหญ่ของตำรานี้ อย่างไรก็ตามเมื่อเวลาผ่านไปและเราได้ไตร่ตรองธรรมะอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงได้พบหลักธรรมคำสอนทางศาสนามากมาย พวกเราจึงตระหนักได้ว่าท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชเป็นมนุษย์ที่น่ามหัศจรรย์ที่สุดอย่างแท้จริง”

— เคนโป โซดาร์เก

ท่านเจ้าคุณสมเด็จจิกมี พุนชก รินโปเช

สารบัญ

บทนำของท่านเคนโงะ โซดาร์จิ	1
เนื้อหาปฐมบท	4
บทบรรยายเรื่อง	10
ความสำคัญของตำรา	11
ความเป็นมาของตำรา	15
พิธีเปิด	18
ชื่อ	18
การบูชา	21
เนื้อหาหลัก	29
สนับสนุนให้ปฏิบัติวัชรยาน	29
ส่งเสริมให้ปลุกจิตแห่งโพธิจิต	38
สนับสนุนให้ปลุกจิตแห่งการสละทิ้ง	47
สนับสนุนการพัฒนาบุคลิกภาพอันเที่ยงธรรม	54
ปัจฉิมบท	63
การอุทิศ	63
ความเป็นมาของการประพันธ์เพลง	65

บทนำของท่านเคนโง โซดาร์จิ

เคนโป โชดาร์จี

ปรมาจารย์ชาวทิเบตที่มีอิทธิพลต่อโลก

หลังจากได้รับการฝึกฝนอย่างละเอียดถี่ถ้วนในสายพระพุทธรศาสนาแบบทิเบต และด้วยความปรารถนาที่จะช่วยให้ผู้คนจำนวนมากขึ้นเข้าใจถึงแก่นสารของพุทธธรรมาราม Khenpo ได้ถ่ายทอดความจริงของชีวิตผ่านแนวทางสมัยใหม่ ท่านเป็นครูสอนศาสนาพุทธที่สอนในมหาวิทยาลัยเกือบ 100 แห่ง รวมถึง Harvard, Yale, Stanford, Gottingen, Tsinghua และ Peking University

กว่า 30 ปี ท่านได้แนะนำผู้คนอย่างจริงจังให้นำวิถีการศึกษาและการทำสมาธิมาปฏิบัติ ในขณะเดียวกัน ท่านได้ใช้เวลาว่างอย่าง

เต็มทีในการแปลพระคัมภีร์ระหว่างทิเบตกับจีน และมีส่วนร่วมใน
กิจกรรมการกุศล

ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา เคนโปได้เป็นเจ้าของภาพและเข้าร่วมการ
ประชุมและสัมมนาหลายครั้งด้วยความหวังที่จะปรับปรุงคุณภาพ
ชีวิตของทุกคน และได้ร่วมหารือกับนักวิชาการทั่วโลกในหัวข้อ
ต่างๆ รวมถึงการเสวนาระหว่างศาสนา จริยธรรมและคุณธรรม การ
ปกป้องสิ่งแวดล้อม สันติภาพของโลกและอนาคตของการพัฒนา
มนุษย์

ท่านเชื่อว่ายุคสมัยเปลี่ยนไปแล้ว แต่จุดประสงค์ของพระพุทธ
ศาสนาไม่เคยเปลี่ยน ดังนั้นผู้คนจึงสามารถค้นหาแนวทางแก้ไขที่
ถูกต้องสำหรับปัญหาสมัยใหม่ได้อย่างแน่นอน และสิ่งนี้ก็ควรค่าแก่
การให้ความสนใจ

เมื่อได้รับคำชมจากสาธารณชนทุกประการ เคนโปรีตอบว่า
“ข้าพเจ้าเป็นเพียงครู ครูผู้สอนพุทธธรรม”

สิ่งพิมพ์: อยู่โดยผ่านความทุกข์ ต้องทำให้ให้ได้มา ความโหดร้ายคือ
เยาวชน บทบรรยายเรื่องพระสูตรเพชร การไม่พราดจากกัน และทุกสิ่งที่คุณ
ปรารถนา

บทเพลงแห่งชัยชนะ
เสียงอัครราชแห่งกลองสรวงสวรรค์
(เนื้อหาปฐมบท)

ประพันธ์โดย ท่านเจ้าคุณสมเด็จเจ้าจักษ์ พุนชก รินโปเช่

เนื้อหาปฐมบท

๑. ปฐมบท

ก. ชื่อเพลง

บทเพลงแห่งชัยชนะ: เสียงอัศจรรย์แห่งกลองสรวงสวรรค์

ข. ถวายสักการะบูชา

ศูนย์รวมแห่งปัญญาของพระพุทธเจ้าทุกองค์ ผู้ซึ่งปกป้องสรรพ
ชีวิตทั้งหลายทั้งปวง

พระมันจูจี ผู้ซึ่งปรากฏกายในร่างเด็กชาย

ขอให้ท่านจงสถิตอยู่ตลอดไปในดวงใจของข้าพเจ้า อันเป็นเกสร
ตัวผู้ของดอกบัวแปดกลีบ

โปรดให้พรข้าพเจ้า ให้วาจาของข้าพเจ้าก่อเกิดประโยชน์ต่อ
สรรพชีวิตทั้งปวงด้วยเทอญ

๒. เนื้อหาหลัก

ก. สนับสนุนให้ปฏิบัติวินัยวัชรยาน

๑. กุศลของการฝึกวัชรยานอันประเสริฐ

ความสมบูรณ์แบบอันยิ่งใหญ่ ลึกซึ้ง และโชติช่วงเพียงแค่นี้
พึงบทต่าง ๆ ของตำราย่อมทำให้ผู้นั้นสามารถตัดขาดจากราก

สังสารวัฏ และการปฏิบัติแก่นวิชาเป็นเวลาหกเดือนย่อม
ทำให้บรรลุลูกการหลุดพ้น ขอให้ท่านทั้งหลายจงสลักคำเหล่านี้ไว้
ในใจด้วยเถิด

๒. เงื่อนไขของการฝึกวิชฌยาน ผู้ที่มีโชคชะตาดีเยี่ยมได้พบพาน กับคำสอนอันเลอเลิศ

ต้องได้สั่งสมบุญกุศลมาในชาติก่อน ๆ หลายกาลยุคเป็นแน่
และคงไว้ซึ่งเงื่อนไขเดิมในการบรรลุลูกการรู้แจ้งกับพระสมันต
ภัทร

สหายทางธรรมทั้งหลาย ขอให้ท่านจงเป็นสุขกับตนเองเถิด

ข. สนับสนุนให้ปลุกจิตแห่งโพธิจิต

๑. เหตุผลในการปลุกโพธิจิต

เพื่อประโยชน์สำหรับสรรพชีวิตทั้งปวงที่จมอยู่ในมหาสมุทร
แห่งสังสารวัฏอันน่าหวาดกลัวเพื่อช่วยเหลือพวกเขาให้บรรลु
ความสุขอนันต์แห่งพุทธภาวะ

ท่านจงแบกรับหน้าที่ในการสร้างประโยชน์แก่ผู้อื่น
และจงละซึ่งอาหารพิษแห่งการยึดติดสำหรับตัวเองเถิด

๒. กุศลของการปลุกโพธิจิต

สิ่งนี้ช่วยปิดกั้นประตูสุภภูมิที่ต่ำกว่า
ทำให้ท่านได้มาซึ่งความสุขในภพภูมิที่สูงกว่า

และในที่สุดย่อมนำทางท่านไปสู่การหลุดพ้นขั้นสูงสุดจาก
สังสารวัฏ
ท่านจงฝึกปฏิบัติหลักคำสอนอันสำคัญยิ่งนี้โดยปราศจากความ
ฟุ้งซ่านใด ๆ ด้วยเถิด

ค. การสนับสนุนให้ปลูกจิตแห่งการละทิ้ง

๑. กุศลของการรักษาศีล

เนื่องจากเหตุการณ์ครั้งใหญ่ทั้งหลายในสังสารวัฏ มิได้มีความ
คิดปรารภใด ๆ
จงรักษาศีลอันบริสุทธิ์ ซึ่งเป็นอลงกรณ์ชั้นเลิศในโลก ที่เหล่า
มนุษย์และทวยเทพทั้งหลาย
ถวายสักการะสูงสุด

๒. ความผิดของการกระทำผิดศีล

ในเมื่อความสุขชั่วคราวและขั้นสูงสุด ล้วนเป็นผลมาจากการ
รักษาศีลบริสุทธิ์
และการทำผิดศีลนำไปสู่การเกิดใหม่ในภพภูมิที่ต่ำกว่า ท่านจึง
ต้องทำการตัดสินใจให้ถูกต้องและไม่ตกลงอยู่ในความสับสน

ง. การสนับสนุนให้พัฒนาบุคลิกภาพอันเที่ยงธรรม

๑. เหตุผลในการพัฒนาบุคลิกภาพอันเที่ยงธรรม

จงปฏิบัติต่อสหายของท่านให้สอดคล้องตามคำพูดและการกระทำ
ทำเสมอ

จึงเป็นบุคคลแห่งคุณธรรมที่เปี่ยมล้นไปด้วยความเมตตากรุณา
เพื่อก่อประโยชน์แก่ตัวท่านเองในระยะยาว
การปฏิบัติแก่นสำคัญคือการสร้างประโยชน์แก่ผู้อื่นในช่วงเวลา
ปัจจุบันนี้

๒. กุศลของการรักษาบุคลิกภาพอันเที่ยงธรรม

สิ่งเหล่านี้คือมาตรฐานบริสุทธิ์ในการเป็นคนดี
และวิธีการอันเชี่ยวชาญของพระพุทธเจ้าทุกพระองค์ในอดีต
ปัจจุบัน และอนาคต
รวมถึงแก่นของธรรมะสี่ประการแห่งการดึงดูด
ท่านทั้งหลาย ลูกศิษย์ของข้าพเจ้า จงอย่าได้ลืมนั่นอันขาด!

๓. ปัจฉิมบท

ก. การอุทิศ

ข้าพเจ้าขออุทิศบุญกุศลนี้ให้กับสรรพชีวิตทั้งปวง
ขอให้พวกเขาหลุดพ้นจากความมืดมิดแห่งสังสารวัฏ
ขอให้ลูกศิษย์ทั้งหลายของข้าพเจ้ามีความสุข
และเกิดใหม่ในดินแดนประจิมอันบริสุทธิ์แห่งความสุขนิรันดร์
ด้วยเทอญ

ข. ประวัติผู้ประพันธ์และตำรา

เนื่องในโอกาสสิบเจ็ดรอบของปฏิทินทิเบตและปีขวดไฟ
อาจารย์และลูกศิษย์ทั้งหลายได้เอาชนะอุปสรรคทั้งปวงจาก

ภายนอก ภายใน และที่ไม่ปรากฏได้ ในวันมงคลนี้ ท่านนาวัง
โลโดร ซุงเมด (Ngawang Lodro Tsungmed) ได้เฉลิมฉลอง
ชัยชนะนี้และทรงร้องเพลงที่แต่งขึ้นสดท่ามกลางชาวอาราม
เกือบห้าพันคน สาธุ!

บทบรรยายเรื่อง
บทเพลงแห่งชัยชนะ

โดย เคนโป โซดาร์จี

ความสำคัญของตำรา

กิจกรรมทางธรรมที่ท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระจิกมี พุนชก รินโปเช่ (His Holiness Jigme Phuntsok Rinpoche) ได้ทรงปฏิบัติมาตลอดชีวิตของท่านนั้น สามารถแบ่งออกเป็นหกช่วงใหญ่ ๆ ด้วยกัน โดยถือเอาตำราปฏิบัติแก่นสำคัญเป็นจุดกำหนดแต่ละช่วง ตำราทั้งหมดมีชื่อดังต่อไปนี้คือ

๑. คำแนะนำไหลหลั่งแห่งรุ่งอรุณ (*Dawn Flush of Advice*),
๒. หยาดน้ำใสคำแนะนำจากใจ (*Drops of My Heartfelt Advice*),
๓. หยาดน้ำทิพย์แห่งคำแนะนำ (*Nectar Drops of Advice*),
๔. บทเพลงแห่งชัยชนะ (*Song of Victory*),
๕. หลักคำสอนของยานพาหนะทั้งสี่ (*Teachings of Four Vehicles*), และ
๖. หลักคำสอนระหว่างการดึงดูดทุกสรรพสิ่งที่ปรากฏขึ้นและดำรงอยู่ (*Teachings during Magnetizing All that Appears and Exists*)

นอกจากตำราเหล่านี้แล้วยังมีหลักคำสอนอื่น ๆ ที่ท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระประทานไวไว้ให้ก่อนเข้าสู่นิพพานด้วยตำราเหล่านี้ไม่ใช่ตำราทั่วไปที่เขียนขึ้นจากการศึกษาวิจัยทางวิชาการเพียง

ไม่กี่ปี หากแต่เป็นแก่นทางปัญญาของท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระองค์ทรงได้มาจากการศึกษาไตร่ตรอง และการฝึกฝนปฏิบัติ มาชั่วชีวิต การหยั่งรู้ที่พระองค์ทรงบรรลุ ชีวิตประวัติและกุศลผล บุญนานับประการของพระองค์นั้นเป็นเครื่องพิสูจน์ให้เห็นแล้วว่า พระองค์ทรงเป็นนักบุญผู้เป็นเลิศและปรมาจารย์ผู้รู้แจ้งในทุกชาติ ภพของพระองค์ นับตั้งแต่ในชาติของพระศากยมนีพุทธเจ้าจนถึง ชาติของท่านพระอาจารย์ครุฑปัทมสัมภวะ พระองค์ไม่เพียงแต่ทรง สัมผัสกุศลกรรมอย่างมหาศาลในชาติก่อน ๆ แต่ในชาติปัจจุบัน นั้น พระองค์ทรงอุทิศเวลามากกว่า 60 ปี ในการศึกษาไตร่ตรอง และปฏิบัติฝึกฝนตามหลักคำสอนของพระพุทธเจ้า ซึ่งท่านทรงเริ่ม ตั้งแต่อายุประมาณ 5 ปี และหมั่นเพียรปฏิบัติต่อไปจนเข้าสู่ช่วง พรราชาหกสิบ ท่านท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระองค์ทรงอุทิศทั้งชีวิตของ ท่านเพื่อสรรพชีวิตทั้งหลายทั้งปวงและพระพุทธศาสนา คำตรัส และหลักคำสอนของพระองค์ ซึ่งกลั่นกรองมาจากบ่อปัญญาอันลึก ยิ่งจึงเป็นสิ่งมีค่าอันประเสริฐ

บทเพลงแห่งชัยชนะ เป็นบทโศหาวัชระ (บทเพลงแห่งการ ตระหนักรู้) ที่แต่งขึ้นสด ขับร้องโดยท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระ ต่อ หน้าคณะสงฆ์ที่บรรพชาแล้วจำนวนเกือบห้าพันรูป เนื่องในมงคล โอกาสวันเฉลิมฉลองชัยชนะตามปฏิทินของทิเบต ในวันที่ 21 กันยายน พุทธศักราช 2539 ซึ่งเป็นเวลาที่ท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระ และลูกศิษย์ของท่านได้ขจัดปัดเป่าอุปสรรคต่าง ๆ ทั้งภายนอก ภายในและที่ไม่เผยตัวตนได้สำเร็จ

ในระหว่างการเทศนาครั้งหนึ่ง ท่านเคนโป โซดาร์จี (Khenpo Sodargye) ได้กล่าวไว้ว่า “ผู้มีปัญญาย่อมเข้าใจถึงความเป็นเลิศเหนือธรรมชาติของ บทเพลงแห่งชัยชนะ หลังจากที่ได้ศึกษาแล้ว เมื่อก่อนเวลาที่ท่านท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชแสดงธรรมแก่พวกเรา ตอนแรกพวกเราต่างไม่รู้ถึงคุณค่าอันยิ่งใหญ่ของตำรานี้ อย่างไรก็ตามเมื่อเวลาผ่านไปและเราได้ไตร่ตรองธรรมะอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงได้พบหลักธรรมคำสอนทางศาสนามากมาย พวกเราจึงตระหนักได้ว่าท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชเป็นมนุษย์ที่นำมหัศจรรย์ที่สุดอย่างแท้จริง”

อันที่จริงแล้ว ถึงแม้ว่าพระพุทธเจ้าจะทรงเทศนาหลักธรรมคำสอนไว้ 84,000 พระธรรมชั้น พวกเราก็ไม่อาจฝึกหลักธรรมทั้งหมดจนเชี่ยวชาญได้ภายในชาติเดียว อย่างไรก็ตามตอนนี้เมื่อท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชได้สรุปหลักคำสอนเหล่านี้เป็นตำราปฏิบัติแก่นสาระอันยอดเยี่ยม โดยทรงประพันธ์ขึ้นจากการฝึกปฏิบัติและการตระหนักรู้ของท่านเอง พวกเราก็ควรซาบซึ้งในคุณค่าของและเพียรพยายามทำความเข้าใจความหมายอันลึกซึ้งของสิ่งนี้ หากกล่าวในเชิงทฤษฎีแล้ว ผู้ปฏิบัติธรรมควรศึกษาทั้งพระสูตรและพระตันตระอย่างถ่องแท้ เช่น *ศาสตรนิพนธ์อันยิ่งใหญ่ทั้งห้าของมหายาน (The Five Great Mahayana Treaties)* แต่ชีวิตคนเรานั้นสั้นนัก เราจะมีอายุยืนยาวไปถึงเมื่อไหร่กันยากจะรู้ได้ ความเปลี่ยนแปลงหลายประการสามารถเกิดขึ้นได้ในชั่วพริบตาและไม่มีสิ่งใดแน่นอน ฉะนั้นการศึกษาตำราสั้น ๆ ที่กล่าวถึงขั้นตอนการ

ฝึกแก่นสำคัญอันเป็นเลิศจึงมีคุณค่าเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้ปฏิบัติทั้งหลาย มิฉะนั้นพวกเขาอาจไม่ทันได้เตรียมตัวให้พร้อม เมื่อถึงเวลาต้องลาจากโลกนี้ไป

ท่านท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชขอให้ลูกศิษย์ในสายวงศ์ของท่านเทศน์หรือสวด บทเพลงแห่งชัยชนะ ครั้งหนึ่งก่อนการเทศน์หรือศึกษาดำราธรรมา เพื่อเป็นการปิดเป้าอุปสรรคใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นระหว่างกระบวนการ ในลักษณะเดียวกันหากผู้ใดมีปณิธานมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติตามหลักธรรม การสวดบทนี้ก่อนหนึ่งครั้งจะช่วยให้ปณิธานนั้นกลายเป็นจริง และช่วยปกป้องผู้นั้นจากการเผชิญอุปสรรคใด ๆ นอกจากนี้ การอ่านตำรานี้ หรือการพกพาตำรานี้ติดตัวไปด้วยทุกที่ จะทำให้อุปสรรคใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการศึกษาหรือการปฏิบัติธรรมนั้นสามารถกลับกลายเป็นเงื่อนไขที่เอื้ออำนวยได้ด้วย เพราะฉะนั้น ท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชร้องขอเสมอว่า ผู้ใดที่นับถือท่านเป็นที่พึ่งและเชื่อถือในตัวท่านควรท่อง บทเพลงแห่งชัยชนะ และทำความเข้าใจความหมายอันลึกซึ้งของตำราเสีย

ความเป็นมาของตำรา

ในเดือนกันยายน พ.ศ. 2538 ท่านเจ้าคุณท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระจื๋อมี พุนชก รินโปเช่ ทรงวางแผนเสด็จไปประเทศไต้หวัน จากนั้นจึงต่อไปยังประเทศเนปาล เพื่อไปปฏิบัติธรรมถวายพระอมิตาภพุทธะในถ้ำของท่านปัทมสัมภวะ แต่หลังจากที่ท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระทรงมาถึงเมืองเจิงตู ปรากฏว่ามีปัญหาบางประการเกี่ยวกับการอนุมัติหนังสือเดินทางของท่าน นอกจากนี้ท่านยังประสบกับสุขภาพกายที่ย่ำแย่ลง และโรงพยาบาลในเจิงตูก็ไม่อาจวินิจฉัยสาเหตุการป่วยของท่านได้ ด้วยเหตุนี้ท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระจึงทรงพักอยู่ที่เจิงตูเป็นเวลานานกว่าห้าเดือน โดยคงอยู่ในสถานะของสมาธิ นอกจากเวลาฉันแล้วท่านมีทรงตรัสใด ๆ เลย

คืนหนึ่ง ท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระฝันว่าหลวงพ่อบุติชา (Venerable Atisha) หลวงพ่อตรมตนาปา (Venerable Dromtonpa) ท่านจูมิฟาม รินโปเช่ (Ju Mipham Rinpoche) และท่านลามะโลโดร (Lama Lodro) ปรากฏกายขึ้นต่อหน้าท่าน หลวงพ่อบุติชา มองดูท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระอย่างเงิบ ๆ ด้วยสายตาแห่งความกรุณาและความรัก หลวงพ่อตรมตนาปาพูดขึ้นว่า “พวกอาตมามาที่นี่ เพราะหลวงพ่อบุติชาเป็นห่วงท่านมาก คลื่นยักษ์ที่ซัดไปมาระลอกนี้จะถึงจุดจบในวันที่ 10 มีนาคม ท่านเข้าใจความหมายนี้หรือไม่ (ตรงนี้ท่านหมายความว่าท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระจะทรงหายจาก

อาการป่วยเป็นปอดทิ้งในวันนั้น) จากนั้นหลวงพ่อดิชาและหลวงพ่อดมทนปาจึงหายตัวไป

ท่านจุมิฟาม รินโปเซยังคงนั่งอยู่อย่างสง่างามและขมุกขมน สวดถึงท่านปัทมสัมภวะอย่างเกรี้ยวกราด เพื่อขับไล่อุปสรรคใด ๆ ที่อยู่ภายใน ภายนอกและที่ไม่ปรากฏออกไป และเพื่อกำราบความชั่วร้ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากความสับสนและการแบ่งแยก หลังจากนั้นท่านก็เปลี่ยนร่างเป็นแสงสว่างและหายตัวไป

ท่านลามะโลโดรมอบคำแนะนำอันกรุณาว่า “ท่านควรดำรงอยู่ในสภาวะสว่างใสแห่งความสมบูรณ์แบบที่ยิ่งใหญ่ (Great Perfection) อันเป็นสหภาพที่ยิ่งใหญ่ของการดำรงอยู่และความว่างเปล่า จากการเพ่งสมาธิอย่างลึกซึ้งในลักษณะนี้ ท่านควรใช้โพธิจิตสรรค์สร้างประโยชน์ให้กับสรรพชีวิตทั้งปวง โดยการแลกเปลี่ยนความทุกข์ของผู้อื่นกับความสุขของท่าน เมื่อนั้นเงื่อนไขใด ๆ ที่ไม่เอื้ออำนวยย่อมสลายตัวกลายเป็นความว่างเปล่า” ท่านยังแสดงธรรมคำสอนอื่น ๆ อีกด้วย ก่อนที่จะสลายตัวกลายเป็นแสงโชติช่วง

หลังจากความฝันนี้ พระบาทท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช ค่อย ๆ ฟันตัวอย่างช้า ๆ และตามที่หลวงพ่อดมทนปะได้ทำนายไว้ พระองค์ทรงหายเป็นปอดทิ้งภายในวันที่ 10 มีนาคม เมื่อกลับไปยังลารุงการ์ ลูกศิษย์ทั้งหลายจึงจัดพิธีต้อนรับกลับอย่างเพียบพร้อมที่สุดให้ท่าน พระองค์ทรงขับร้อง บทเพลงแห่งชัยชนะ โดยแต่งขึ้นสดในขณะนั้น ท่ามกลางการชุมนุมของลูกศิษย์ทั้งหมดจาก

สีภาค ไม่มีคำใดที่สามารถบรรยายถึงความสุขของทุกคน ณ ที่แห่ง
นั้นได้ นอกจากนั้นท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชยังทรงตั้งชื่อการชุมนุม
ของลูกศิษย์ชาวฮั่นว่า ดินแดนชัยชนะการปราบมาร ซึ่งบ่งชี้ให้เห็น
ถึงชัยชนะครั้งยิ่งใหญ่

พิธีเปิด

ชื่อ

การบูชา

B1: ชื่อ

บทเพลงแห่งชัยชนะ – เสียงอัครรรย์แห่งกลองสรวงสวรรค์

ก. ความหมายของชื่อ

ตามชื่อนี้ **ชัยชนะ** หมายถึงการที่ผู้ปฏิบัติสามารถขบไล่อุปสรรคใด ๆ ทั้งภายใน ภายนอก และที่ไม่ปรากฏอยู่ และบรรลुชัยชนะอย่างสมบูรณ์ผ่านคำอวยพรของครูบาอาจารย์และพระรัตนตรัย บทเพลงนี้ชื่อว่า โดฮา ซึ่งเป็นเพลงที่แต่งขึ้นสดโดยผู้ประเสริฐ ผู้รู้แจ้งที่มีการตรัสรู้ในระดับหนึ่งแล้ว กลองสรวงสวรรค์เป็นกลองขนาดยักษ์ในสรวงสวรรค์ชั้นที่สามสิบสาม ซึ่งจะปรากฏขึ้นเนื่องจากบุญบารมีของผู้มีบุญแห่งสรวงสวรรค์

บทเพลงแห่งชัยชนะ ได้รับการเปรียบเปรยว่าเป็น ‘เสียง
อศักรรย์แห่งกลองสรวงสวรรค์’ เพราะว่าการกลองนี้มีเสียงธรรมชาติ
ที่แปลว่า “สรรพชีวิตทั้งหลายทั้งปวง จงอย่าได้กลัวไปเลย”
(เนื่องจากในขณะที่สรรพชีวิตทั้งหลายกำลังสู้รบกับเหล่าอสูร พวก
เขาสามารถปราบเหล่าอสูรและชนะศึกเพราะได้กลองสรวงสวรรค์
เข้ามาช่วย) ดังนั้นชื่อของตำราจึงทรงนิพนธ์ขึ้นจากการเปรียบ
เทียบระหว่าง **บทเพลงแห่งชัยชนะ** กับ **เสียงอศักรรย์แห่งกลอง
สรวงสวรรค์** เนื้อหาขนาดสั้นนี้รวบรวมแก่นสำคัญของหลักคำ
สอนในพระสูตรยานและพระตันตรยานไว้ทั้งหมด รวมถึงแก่นการ
ปฏิบัติที่มีความลึกซึ้งเป็นอย่างมากจากการปฏิบัติชั่วชีวิตของท่าน
เจ้าพระคุณสมเด็จท่านด้วย

ข. ลักษณะสำคัญ 4 ประการของมรรคา

ในลักษณะสำคัญ 3 ประการของมรรคา (*The Tree Principal Aspects of the Path*) ท่านลามะสองขะปะ (Tsongkhapa) ได้
อธิบายเกี่ยวกับสามลักษณะที่สำคัญซึ่งก็คือ การละทิ้ง โภจิจิต
และปัญญาแบบอทิภาวะ อย่างไรก็ตามในเนื้อหาขนาดสั้นนี้ ท่าน
ท่านเจ้าพระคุณสมเด็จทรงสรุปมรรคาสู่การรู้แจ้งทั้งหมดเป็นสี่
ลักษณะหลักๆ โดยเพิ่มลักษณะของบุคลิกภาพที่เที่ยงธรรมเข้าไป
นอกจากนี้ปัญญาแบบอทิภาวะสามารถอธิบายได้ทั้งภายในเส้น
ทางของมหายานและวัชรยาน ในบทเพลงแห่งชัยชนะ ปัญญาแบบ
อทิภาวะได้รับการอธิบายจากมุมมองของความสมบูรณ์แบบอัน
ยิ่งใหญ่ (Great Perfection) หรือดกเซ็น (Dzogchen) นั่นคือความ

ตระหนักรู้ระดับสูงสุดในการปฏิบัติแบบวัชรยาน ซึ่งอิงจากมุมมอง
ด้านสัญญาตาของการสอนแบบมหายาน

การตระหนักรู้ของความสมบูรณ์แบบอันยิ่งใหญ่เป็นการรู้แจ้ง
ที่น่าปรารถนาที่สุด ควรค่าแก่การฝึกฝนให้บรรลุโดยผู้ปฏิบัติทาง
ศาสนาเป็นอย่างยิ่ง เราจำเป็นต้องมีสิ่งใดก่อนการบรรลุการรู้แจ้ง
เช่นนั้นหรือ? สิ่งนั้นคือโพธิจิต อย่างที่ท่านศานติเทวะได้กล่าว
ไว้ใน *วิธีของพระโพธิสัตว์ (The Way of the Bodhisattva)* หาก
ปราศจากโพธิจิต ก็ไม่อาจบรรลุการรู้แจ้งอย่างสมบูรณ์ได้ ไม่ว่าผู้
นั้นจะมีบุญกุศลที่ยิ่งใหญ่เพียงใด ถ้าอย่างนั้นโพธิจิตจะสามารถ
บังเกิดขึ้นในจิตใจคนเราได้อย่างไร? ในการทำเช่นนี้ ก่อนอื่นเรา
ต้องมีจิตใจที่สละแล้ว ซึ่งจิตใจดังกล่าวนี้ต้องตั้งอยู่บนรากฐาน
ของบุคลิกภาพอันเที่ยงธรรม ดังนั้นขั้นตอนการฝึกปฏิบัติควรเป็น
ไปดังนี้: บุคลิกภาพอันเที่ยงธรรมในการเป็นคนดี จิตใจที่สละแล้ว
ซึ่งละทิ้งการยึดติดใด ๆ ทางโลก ปณิธานแห่งโพธิจิตเพื่อนำทาง
สิ่งมีชีวิตทั้งปวงให้บรรลุพุทธภาวะ และสุดท้ายคือการปฏิบัติตก
เซ็นเพื่อบรรลุการรู้แจ้งอย่างสมบูรณ์ภายในชาติเดียว เหล่านี้คือ
ลักษณะหลักทั้ง 4 ประการของมรรคตามที่ได้รับการสรุปอยู่ใน
บทเพลงแห่งชัยชนะ

B2: การบูชา

“ศูนย์รวมแห่งปัญญาของพระพุทธเจ้าทุกองค์ ผู้ซึ่งปกป้อง
สรรพชีวิตทั้งหลายทั้งปวง
พระมันจูโกชา ผู้ซึ่งปรากฏกายในร่างเด็กชาย
ขอให้ท่านจงสถิตอยู่ตลอดไปในดวงใจของข้าพเจ้า
อันเป็นเกสรตัวผู้ของดอกบัวแปดกลีบ
โปรดให้พรข้าพเจ้า ให้วาจาของข้าพเจ้าก่อเกิดประโยชน์ต่อ
สรรพชีวิตทั้งปวงด้วยเทอญ”

ก. การอุทิศตนอย่างบริสุทธิ์ใจให้กับพระมัญจุจี

ท่านเจ้าคุณท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชมี พุทธคุณ รินโปเชทรง
ตรัสไว้ในบทนี้ว่า “พระผู้มีพระภาคเจ้าทั่วทุกภพทั้งสิบทิศคือผู้
ปกป้องสรรพชีวิตทั้งปวง ผลรวมทางปัญญาของพระผู้มีพระภาค
เจ้าทั้งหมดทั่วทั้งสิบทิศได้สถิตรวมอยู่ในร่างของพระมัญจุจี ผู้ซึ่ง
ปรากฏกายในรูปเด็กชายเพื่อสร้างประโยชน์ให้กับสรรพชีวิตทั้ง
ปวง อาตมาสวดขอให้พระมัญจุจีช่วยเติมเต็มหัวใจดอกบัวแปด
กลีบของอาตมา ด้วยแสงอาทิตย์อันโชติช่วงอย่างมีเอกลักษณ์ของ
ท่าน และขอให้ท่านจงสถิตอยู่ตลอดกาลในเกสรผู้ของหัวใจดอกบัว
ของอาตมา อาตมาสวดด้วยความเมตตาของพระมัญจุจี ขอให้
วาจาของอาตมาจงสร้างประโยชน์ต่อสรรพชีวิตทั้งปวงในสากลโลก
แห่งนี้ด้วยเทอญ”

คำอุปมาตรงนี้เปรียบเทียบกับดอกบัวแปดกลีบกับหัวใจ ซึ่งมี
ความหมายในเชิงภายนอก ภายใน และเชิงลึบมากมายในวัชรยาน
บทความนี้มีได้มีจุดประสงค์ในการอธิบายประเด็นนี้

คำเปรียบเปรยดังกล่าวคือการถวายนัยการะแต่พระมัญจุจี
ท่านเจ้าคุณท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชมี พุทธก รินโปเชทรงนับ
ถือพระมัญจุจีเป็นเทพประจำตัวของท่าน และหลังจากที่ได้ทรง
พบกับพระมัญจุจีด้วยตัวเองที่เทือกเขาฮูไถแล้ว เมื่อใดที่ท่านเจ้า
พระคุณสมเด็จพระสังฆราชเริ่มแต่งปกรณ์ใด ๆ ท่านจะถวายนัยการะ
พระมัญจุจีก่อนเสมอ จุดนี้แสดงให้เห็นถึงความศรัทธาอันแรงกล้า
ในพระมัญจุจีของท่าน

ท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชมีความเกี่ยวข้องกับพระมัญจุจี
มาตลอดตั้งแต่วัยเยาว์ จากชีวประวัติของท่าน ในวัยทารก ท่าน
ทรงออกเสียงท่องบทสวดมนต์ของพระมัญจุจีทันทีหลังจากที่ท่าน
ทรงประสูติ นั่นคือ โอม อราปาคานะ ดิห์ (om arapacana dhih)
เมื่อท่านทรงมีอายุได้ 6 พรรษา ท่านทรงค้นพบตำรา ราชสีห์แห่ง
สุนทรพจน์ของพระมัญจุจี (The Speech Lion of Manjushri) เล่ม
หนึ่งซ่อนอยู่ในกองหิน และทรงสังเกตเห็นบทตอนท้ายที่ว่า มีบุรุษ
ชาวอินเดียผู้หนึ่งอายุ 99 ปี หลังจากฝึกปฏิบัติไปได้เพียงหนึ่งวัน
เขาก็บรรลุการรู้แจ้งเมื่อพระมัญจุจีปรากฏตัวต่อหน้าเขา

ท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชคิดว่า “หากคนชราขนาดนั้น
สามารถพบกับพระมัญจุจีได้หลังจากฝึกปฏิบัติไปเพียงวันเดียว

เราเองก็น่าจะสามารถฝึกฝนและบรรลุการรู้แจ้งได้โดยปราศจากปัญหาใด ๆ เพราะเราเริ่มต้นตั้งแต่อายุน้อยนัก” ท่านทรงรู้สึกตื่นเต้นมากและตั้งใจฝึกปฏิบัติอย่างมีสมาธิเคร่งครัดอยู่เป็นเวลาสองถึงสามวัน จากการฝึกฝนนี้ท่านทรงสัมผัสได้ถึงสัญญาณต่าง ๆ ที่แสดงถึงการบรรลุและได้ศึกษาพระคัมภีร์และบทบรรยายทั้งหมดในพระสูตรและพระตันตระจนเชี่ยวชาญไปโดยปริยาย

ท่านเจ้าคุณท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวผู้ปฏิบัติธรรมควรสวดมนตราชของพระมัญจุจีอย่างสม่ำเสมอและสวดถึงพระมัญจุจีอยู่บ่อย ๆ เพราะพลังการให้พรจากพระมัญจุจินั้นมีความพิเศษยิ่ง เมื่อเทียบกับการให้พรจากพระพุทธรูปองค์อื่นในฐานะสิ่งมีชีวิตสามัญแล้ว เรามีอาจกำหนดได้ว่าพรจากพระศากยมุนีพุทธรูป หรือพรจากพระโพธิสัตว์มัญชุศรีมีอำนาจมากกว่ากัน แต่เราสามารถทำการตัดสินใจด้วยเหตุผลโดยพิจารณาจากพระสูตรที่เกี่ยวข้องได้ เนื่องจากประเด็นนี้มีการอธิบายไว้ในพระสูตรที่เกี่ยวข้องหากมองเพียงเปลือกภายนอกแล้ว พระมัญจุจีดูเหมือนเป็นเพียงพระโพธิสัตว์องค์หนึ่ง แต่หากพิจารณาจากสิ่งที่เขียนในพระสูตรทั้งหลายจริง ๆ แล้วท่านได้บรรลุพุทธภาวะมานานมากแล้ว และท่านเป็นร่างรวมปัญญาที่สั่งสมของพระพุทธรูปทั้งหลาย และพระโพธิสัตว์ในทุกภพทั่วทั้งสิบทิศ และได้รับขนานนามว่าเป็นพระบิดาแห่งพระพุทธรูปทั้งหลาย ท่านนำทางสรรพชีวิตจำนวนมากมาเหลือคณานับให้บรรลุพุทธภาวะ โดยสร้างแรงจูงใจให้เขาเหล่านั้นปลุกโพธิจิตขึ้นมา ดังนั้นพรของท่านจึงมีพลังอย่างน่าอัศจรรย์เหลือประมาณ

ทุกคนสามารถรับประโยชน์จากพรของพระมัญจุจีได้ กุญแจสำคัญอยู่ที่ว่าผู้นั้นมีศรัทธาต่อท่านอย่างแท้จริงหรือไม่ อย่างที่ท่านเคนโป โซดาร์จิกกล่าวไว้ในการแสดงธรรมของท่านว่า ครั้งหนึ่งตอนที่ท่านไปที่เทือกเขาอุไถ ท่านเปี่ยมไปด้วยความหวังว่าจะได้พบกับพระมัญจุจีด้วยตนเอง แต่ในที่สุดถึงแม้ว่าท่านจะไม่ได้พบพระมัญจุจี ท่านก็ได้รับพรที่ส่งผลให้ตัวท่านสามารถจดจำและท่องตำราธรรมได้ทั้งหมดหลังจากการอ่านเพียงไม่กี่ครั้ง ดังนั้นท่านเคนโป โซดาร์จิจึงสรุปว่าคนเราแต่ละคนมีระดับความศรัทธาที่ต่างกัน แต่ตราบใดที่เขาได้รับพรจากพระมัญจุจีแล้ว คัมภีร์และบทบรรยายทั้งหลายเกี่ยวกับพระสูตรและพระตันตระย่อมปรากฏขึ้นในจิตของเขา หากผู้ใดหมั่นสวดถึงพระมัญจุจีอยู่เสมอ ผู้ผู้นั้นย่อมได้รับการประทานปัญญาในทุกชาติไป และในขณะเดียวกัน พรจากพระพุทธเจ้าทุกองค์สามารถผสมผสานกันและส่งต่อไปในจิตที่ดำเนินต่อไปของผู้ผู้นั้นได้

ข. เรื่องราวอันยิ่งใหญ่ของพระมัญจุจี

ครั้งหนึ่งที่พระพุทธเจ้าทรงเทศนาธรรม ณ เขาคิชกูฏ มีหญิงโสเภณีนางหนึ่งนามว่า นางแสงทองอร่ามอาศัยอยู่ในเมืองใต้ภูเขาณี นางงามล้ำเลิศและมีเสน่ห์น่าดึงดูดแต่ที่น่าน่าอัศจรรย์คือเรือนร่างของนางเปล่งปลั่งไปด้วยรัศมีทองคำ ดังนั้นทั้งจักรพรรดิเสนาบดี และบุรุษทั้งหลายแห่ลี้ภัยพากันหลงใหลเสน่ห์ของนางจนถอนตัวไม่ขึ้น แม้ว่านางจะเป็นเพียงหญิงโสเภณีจากวรรณะต่ำต้อย ผู้คนต่างก็มุงห้อมล้อมนางอยู่เสมอ

วันหนึ่งนางติดตามบุตรชายเจ้าของธุรกิจผู้หนึ่งไปจับจ่ายซื้อของที่ตลาด พวกเขาตั้งใจจะไปสนุกสนานกับที่สวนสนุก ในระหว่างทางนั้น พระมัญจุจีจำแลงกายเป็นเด็กหนุ่มรูปงาม เพราะท่านทราบดีว่าสถานการณ์ต่าง ๆ พร้อมแล้วที่จะทำให้นางแสงทองอร่ามหยั่งรู้แจ้งได้ ร่างกายของท่านเปล่งประกายด้วยแสงสว่างน่าอัศจรรย์ นางแสงทองอร่ามสังเกตเห็นว่าแสงสว่างที่เปล่งประกายออกมาจากตัวของเด็กหนุ่มนั้นเหนือชั้นกว่าแสงทองคำของนางมาก และเมื่อนางยืนอยู่ในรัศมีความสว่างของแสงนั้นแสงทองคำของนางก็หมองคล้ำไป นางรู้สึกละโมบอยากได้เสื้อผ้าของเด็กหนุ่ม จึงทิ้งบุตรชายของนักธุรกิจทันทีและออกจากยานพาหนะที่พวกเขา นั่งอยู่ เพื่อพยายามล่อลวงเด็กหนุ่มผู้นั้นด้วยความงามของนาง ณ ตอนนั้นเอง พระมัญจุจีจึงเสริมพลังให้ท้าวเวสวัณแนะนำนางแสงทองอร่ามและบอกนางว่า “เจ้าจะต้องไม่ปลุกความละโมบต่อเด็กหนุ่มผู้นี้ เพราะท่านผู้นี้คือพระโพธิสัตว์มัญชุศรี ผู้ซึ่งเป็นศูนย์รวมปัญญาของพระพุทธเจ้าทุกองค์ ท่านสามารถเติมเต็มความปรารถนาของเจ้าได้ทุกประการ เจ้าต้องการอะไรหรือ” นางแสงทองคำอร่ามจึงบอกว่า “ข้ามีต้องการสิ่งใดนอกจากอาหารอันสวยงามของเขา” พระมัญจุจีจึงตอบว่า “หากเจ้าสามารถก้าวเข้าสู่ประตูโพธิ์ ข้าจะให้อาหารของข้ากับเจ้า” เนื่องจากนางไม่เข้าใจว่าความหมาย พระมัญจุจีจึงเริ่มบอกขั้นตอนการปฏิบัติอย่างละเอียดกับนาง

ณ เขาคิชฌกูฏ พระศากยมุนีพุทธเจ้าทรงตรัสคำชมออกมาว่า “เยี่ยมมาก!” ในขณะที่ศานาหลักธรรมของพระมัญจุจีอยู่ ซึ่ง

สร้างความฉงนให้กับจักรวาลทั้งสิบล้านภพ บริวารของพระมัญ
จุจีจึงถามพระพุทธเจ้าว่าเหตุใด พระองค์จึงทรงตรัสเช่นนั้น
พระพุทธเจ้าจึงทรงตรัสตอบว่า “พระโพธิสัตว์มัญชุสวีกำลังเทศนา
พุทธธรรมด้วยความเมตตาและปัญญาเพื่อให้หญิงโสเภณีนาง
หนึ่งเกิดรู้แจ้ง หากพวกท่านต้องการฟังจงไปที่นั่นเถิด” ดังนั้น
ลูกศิษย์จำนวนมากของพระพุทธเจ้าจึงไปยังสถานที่ที่พระมัญจุจี
อยู่ ลูกศิษย์บางคนได้รับดวงตาธรรมอันบริสุทธิ์ที่สามารถมองเห็น
ความจริงได้อย่างชัดเจนและบริสุทธิ์ บางคนก็บรรลุความเข้าใจ
ความจริงอย่างสมบูรณ์จนหลุดพ้นสังสารวัฏ บางคนบรรลุผลลัพธ์
ที่ไม่อาจย้อนกลับได้...สรรพชีวิตกว่าหลายหมื่นรายได้รับประโยชน์
ตามมาหลังจากฟังคำสอนของพระมัญจุจี

นางแสงทองอร่ามก็ได้พัฒนาความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎี
ที่ว่าทุกสรรพสิ่งล้วนปราศจากธรรมชาติของตนเองทั้งสิ้น นาง
ต้องการจะติดตามพระมัญจุจีและบวชชีทั้งชีวิต แต่พระมัญจุจีบอก
นางว่าเส้นทางแห่งการละทิ้งมิได้หมายถึงการโกนหัวเท่านั้น หาก
แต่รวมถึงการฝึกฝนปฏิบัติพุทธธรรมอย่างเพียรพยายามและละซึ่ง
ประโยชน์ส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวม นอกจากนี้พระมัญจุจียัง
แนะนำให้นางกลับไปยังยานพาหนะของบุตรชายนักธุรกิจผู้นั้นและ
จากไปพร้อมกับเขาด้วย

เมื่อนางแสงทองอร่ามและบุตรชายนักธุรกิจมาถึงที่สวนสนุก
พวกเขาได้ลิ้มรสของความอนิจจัง เมื่อนางเสียชีวิตในอ้อมกอดของ
เขา ตอนแรกเขารู้สึกเศร้าเสียใจเป็นอย่างมาก แต่เมื่อร่างกาย

ของนางเริ่มเน่าสลาย เมื่อเลือดและน้ำหนองเริ่มซึมชานออกมา จากดวงตา หู จมูก และปากของนาง กลิ่นเน่าเหม็นเริ่มลอยออกมาจากร่างของนาง บุตรชายนักธรรมาภิบาลก็รู้สึกหวาดผวาเป็นอย่างยิ่ง และวิ่งหนีตรงไปถึงเขาคิชฌกูฏ เพื่อไปขอให้พระศาสดามุนีพุทธเจ้า คัมภีร์ พระศาสดามุนีพุทธเจ้าจึงทรงมอบพุทธธรรมให้แก่เขาและ เขาก็ได้บรรลุการรู้แจ้งหลุดพ้นจากสังสารวัฏ จากนั้นพระพุทธเจ้า จึงทรงทำนายว่า “ด้วยการมอบพลังของพระโพธิสัตว์มัญชุศรีเพื่อ สร้างแรงจูงใจให้นางแสงทองอร่าม นางจะบรรลุพุทธภาวะในแดน สุขาวดีในอนาคต นางจะได้รับนามว่า พระพุทธเจ้าแห่งแสงสว่าง ล้ำค่า (Precious Light Buddha) ส่วนบุตรชายของนักธรรมาภิบาลนั้น จะกลายเป็นพระโพธิสัตว์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในนามของนางโดยมีนาม ว่า พระโพธิสัตว์แห่งความเป็นเลิศอันเที่ยงธรรม (Bodhisattva Virtuous Brilliance)

บุตรชายของนักธรรมาภิบาลนั้นจึงถามว่า “ทำไมลูกศิษย์ของ พระโพธิสัตว์มัญชุศรีอย่างนางแสงทองอร่ามจึงได้บรรลุพุทธภาวะ ในขณะที่ข้าพเจ้า ซึ่งเป็นลูกศิษย์ของท่านพระพุทธเจ้า ได้เป็นแค่ พระโพธิสัตว์” เขาไม่อาจเข้าใจได้ พระพุทธเจ้าจึงตรัสว่า “บุญ กุศลของพระโพธิสัตว์มัญชุศรีนั้นยิ่งใหญ่จนยากจะเข้าใจ แม้แต่ ข้าพเจ้าเองยังได้ทำการปฏิญาณครั้งแรกในการพัฒนาโพธิจิตต่อ หน้าพระมัญจุจี ซึ่งเหมือนกับพระพุทธเจ้าในอดีตหลากหลายองค์ จนนับไม่ถ้วน ซึ่งเหมือนกับพระพุทธเจ้าทั้งหลายในปัจจุบัน และก็ จะเหมือนกับพระพุทธเจ้าอีกเหลือคณานับในอนาคต”

ข. แรงจูงใจที่เหมาะสมในการน้อมรับคำสอน

ท่านเจ้าคุณท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชมี พุทธคุณ รินโปเชไม่ได้ทรงประพันธ์หนังสือขึ้นสำหรับการฟื้นตัวจากอาการเจ็บป่วยหนัก หรือเพื่อความปรารถนาในความร่ำรวยหรือการบรรลุความสุขสำหรับตัวท่านเอง หากแต่ท่านทรงสวดขอพรจากพระมัญจุจีเพื่อสร้างประโยชน์ให้กับสรรพชีวิตทั้งหลาย ทั้งเป็นการชั่วคราวหรือตลอดไปผ่านทางวจีและคำสั่งสอนของท่าน ในลักษณะเดียวกันนี้ เราควรต้องพิจารณาตรวจสอบแรงจูงใจของตนเองขณะรับคำสอนของท่าน บางคนสักแต่เรียนไปโดยไร้ซึ่งจุดหมาย พวกเขาเห็นว่าผู้อื่นไปเข้ารับการสอนนี้ จึงตามพวกเขาไปโดยไม่มีจุดประสงค์เฉพาะใด ๆ อันที่จริงแล้ว จุดประสงค์ของการเข้ารับหลักธรรมคำสอนนั้นควรเป็นการสร้างประโยชน์ให้กับสรรพชีวิตทั้งหลาย ไม่ใช่เพื่อประโยชน์สำหรับตนเองเท่านั้น ผู้ปฏิบัติควรปรับแรงจูงใจของตนให้อยู่ในลักษณะนี้

เนื้อหาหลัก

สนับสนุนให้ปฏิบัติวัชรยาน
ส่งเสริมให้ปลุกจิตแห่งโพธิจิต
สนับสนุนให้ปลุกจิตแห่งการสละทิ้ง
สนับสนุนการพัฒนาบุคลิกภาพอันเที่ยงธรรม

B1: สนับสนุนให้ปฏิบัติวัชรยาน

C1: กุศลของการปฏิบัติวัชรยานอันประเสริฐ

“ความสมบูรณ์แบบอันยิ่งใหญ่ ลึกซึ้ง และโชติช่วง เพียงแค่
ระดับฟังบทต่าง ๆ ของตำรา
ย่อมทำให้ผู้นั้นสามารถตัดขาดจากรากสังสารวัฏ
และจากการปฏิบัติแก่นวิชาเป็นเวลาหกเดือนย่อมทำให้บรรลุ
การหลุดพ้น
ขอให้ท่านทั้งหลายจงสลักคำเหล่านี้ไว้ในใจด้วยเถิด”

ก. กุศลนำอัศจรรย์ของดกเซ็น

ความสมบูรณ์อันหาที่เปรียบมิได้ ทรงประกาศแก่นแท้แห่ง
ตถาคตตรรกอันเรืองรองเป็นเรื่องที่ยากต่อการเข้าใจอย่างถ่องแท้
สำหรับคนทั่วไปและมักถูกวิจารณ์โดยผู้มีปัญญาน้อย อย่างไรก็ตาม เราสามารถตัดเหตุผลที่เป็นรากฐานแห่งสังสารวัฏได้ด้วยการ
ฟังบทต่าง ๆ ในตำรานี้ และผู้ที่มีความสามารถอันดีเยี่ยมสามารถ
บรรลุการหลุดพ้นได้ หากเขาเพียรพยายามฝึกปฏิบัติแก่นวิชาเป็น
เวลาหกเดือน ฉะนั้นเราต้องสลักความสมบูรณ์แบบอันยิ่งใหญ่
ไว้ให้ลึกในดวงใจ ความสมบูรณ์แบบอันยิ่งใหญ่เป็นแก่นสาระของ
พระสูตรและพระตันตระทั้งหมด และกุศลของความสมบูรณ์แบบ
อันใหญ่นั้นอยู่สูงเหนือคำบรรยายใด ๆ ทั้งสิ้น คนเราสามารถ
บรรลุการหลุดพ้นได้เพียงฟังวาจาของแก่นนี้ การสัมผัสกับเนื้อหา
ของแก่น การแนบติดแก่นนี้ไว้กับร่างกาย หรือการเข้าใจความ
หมายของแก่นนี้ ตำราบทกวี 400 บท เรื่องทางสายกลาง (*Four
Hundred Stanzas on the Middle Way*) ของท่านอารยะเทวะ
ระ กล่าวว่า ผู้คนที่มีความเคลือบแคลงใจเกี่ยวกับสัจธรรมยังคง
สามารถหลุดพ้นจากวัฏจักรการดำรงอยู่ของทั้งสามภพได้ ความ
จริงของจุดนี้ยังทวีคูณขึ้นสำหรับผู้ที่ได้เรียนวัชรยานอันประเสริฐ

หากผู้ใดมีศรัทธาอันแรงกล้าและความตั้งใจแน่วแน่ในการ
ฝึกปฏิบัติดกเซ็น (Dzogchen) โดยการปฏิบัติตามขั้นตอนการตระ
เตรียม การฝึกหลัก และบทสรุป ผู้นั้นอาจสามารถบรรลุการหลุด
พ้นได้ภายใน 6 เดือน ในตำรา *พระตันตระวัชรปะนัชระ (Vajra*

Panjara Tantra) เขียนไว้ว่า “หากผู้ใดได้ฝึกฝนอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลาหกเดือนด้วยศรัทธาแรงกล้าและความตั้งใจแน่วแน่ ผู้นั้นย่อมสามารถบรรลุผลลัพท์แห่งวัชรธारा” นอกจากนี้ในตำรา คำปฏิญาณแน่วแน่ทางตันตระ (*Tantric Solemn Oath*) ยังกล่าวไว้ด้วยว่า “ด้วยความมุ่งมั่นและตั้งใจแน่วแน่ ผู้นั้นจะสามารถบรรลุผลลัพท์ของวัชรธाराได้ใน 6 เดือน” มีการระบุถึงข้อนี้ไว้ใน *เชตุนเฌยทิก* (*Chetsun Nyingthig*) และ *ลงชินเฌยทิก* (*Longchen Nyingthig*)

ดังนั้นความสมบูรณ์แบบอันยิ่งใหญ่จึงประเสริฐเหลือประมาณ ท่านจุมิฟาม รินโปเชกล่าวไว้ในคำสอนของท่านว่า “ในยุคแห่งความเสื่อมโทรมนี้ สรรพชีวิตต้องแบกรับความทุกข์ยากที่หนักหนาและหยั่งรากลึก ซึ่งไม่สามารถบรรเทาได้ด้วยธรรมวิธีอื่น แต่เราสามารถตัดความทุกข์ยากทั้งหมดอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยความสมบูรณ์แบบอันยิ่งใหญ่อันประเสริฐ” ในส่วนนี้ ท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชกับพวกเราว่าในเมื่อความสมบูรณ์แบบอันยิ่งใหญ่เป็นสิ่งมหัศจรรย์เหนือธรรมชาติ เราจะต้องไม่ทอดทิ้งหรือทำลายชื่อเสียงของสิ่งนี้ หากผู้ใดมีอาจปลุกศรัทธาในสิ่งนี้ได้จริง ๆ ก็จงปล่อยวางไว้อย่างนั้นเสีย หรือให้นำข้อเคลือบแคลงใจเหล่านี้ไปปรึกษาอาจารย์ที่มีคุณสมบัติ อย่างไรก็ตามเราจะต้องไม่สร้างความคิดอคติใด ๆ เกี่ยวกับวัชรยานโดยปราศจากเหตุผลที่เพียงพอ

ข. ตัวอย่างนำอัศจรรย์ของผู้ปฏิบัติดกเซ็น

ท่านเคนโป โซดาจิ กล่าวไว้ในการแสดงธรรมของท่านว่า ท่านได้ประจักษ์ด้วยตัวเองถึงผู้ปฏิบัติดกเซ็นจำนวนหนึ่งที่บรรลุนิพพานที่ภูเขาดกเซ็นและมีสิ่งอันเป็นมงคลหลายประการปรากฏขึ้นก่อนการมรณภาพของเขาเหล่านั้น ท่านบอกว่าท่านประทับใจเป็นพิเศษกับพระภิกษุณีชาวฮั่นนามว่า หมิงฮุย และต่อไปนี้คือเรื่องราวของนาง

หมิงฮุยมีศรัทธาอันยิ่งใหญ่ในวัชรยาน เดิมทีนางเข้ารับการรักษากายาการป่วยอย่างหนึ่งในเขตฮั่น ต่อมานางได้ทราบว่าท่านเจ้าคุณท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชมี พุทธคุณ รินโปเชจะทรงแสดงธรรมเรื่องดกเซ็นที่ลารุงการ นางรู้สึกว่าการเป็นสิ่งที่จริงยังยืนและด้วยความที่ไม่ทราบว่าตนเองจะต้องมีชีวิตต่อไปอีกนานเพียงใด นางจึงยื่นกรานที่จะเดินทางกลับไปเพื่อไปรับฟังการเทศนา ท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชทรงบรรยายเรื่อง การค้นหาความสบายและความผ่อนคลายในธรรมชาติของจิตใจ (*Finding Comfort and Ease in the Nature of Mind*) ของท่านหลงเฉินปา (Longchenpa) เป็นเวลา 100 วัน ซึ่งนางขยันหมั่นเพียรศึกษาตลอดช่วงระยะเวลาดังกล่าว

ในวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2536 หลังจากการเทศนาสิ้นสุดลง นางจึงกลับไปยังเขตฮั่นเพื่อรับการรักษาจากแพทย์ต่อไป ในวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2537 ผู้ดูแลและเพื่อนสายธรรมะของนางนาม

ว่า ภิกษุณีเจินรุ จึงเรียกท่านเคนโป โซดาจีมาจากอารามจินเฟิง ซึ่งเป็นที่ที่พวกเขาอยู่ และบอกว่าหิมชู่ยมรณภาพแล้ว ณ ตอนทีนางกำลังจากไปนั้น นางอยู่ในท่านั่งอันสง่า สวดมนต์ถึงกฐินสายวงศ์ของนางและพระอมิตาภพุทธะ ร่างของนางเริ่มหดลงและสัญญาณมงคลทั้งหลายก็ปรากฏขึ้น ตอนนั้นนับเป็นหกเดือนพอดีนับจากวันที่นางเข้ารับการเทศนาจนสำเร็จจนถึงวันที่นางตาย ไม่มีวันที่ขาดเหลือหรือเกินจากนี้เลย นี่เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ยากยิ่งตามคำกล่าวของท่านเคนโป โซดาจี พระภิกษุณีหิมชู่ยมไม่ได้เป็นคนฉลาดล้ำเลิศอยู่เสมอ แต่ศรัทธาของนางนั้นแรงกล้าเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นสิ่งสำคัญที่จำเป็นต้องมีสำหรับผู้ที่มีความสามารถอันยอดเยี่ยมในการฝึกความสมบูรณ์แบบอันยิ่งใหญ่คือความศรัทธาและความตั้งใจแน่วแน่ ผู้ที่มีศรัทธาสูงสุดในกฐินและในพระรัตนตรัย โดยเฉพาะในวัชรยานนั้น จะบรรลุผลลัพธ์ที่ยอดเยี่ยมนั่นเอง ท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชทรงแสดงความคิดเห็นว่า “การพบพานกับความสมบูรณ์แบบอันยิ่งใหญ่ในยุคแห่งความเสื่อมโทรมนั้นเป็นเรื่องยากเหลือเกิน เพราะนี่เป็นเส้นทางที่พิเศษยิ่ง” พวกเราต้องระลึกถึงคำพูดนี้ไว้

ค. การปฏิบัติเบื้องต้นของดกเซ็น

ในปัจจุบัน เหล่าสาวกนิกายวัชรยานจำนวนมากเชื่อว่าคนเราต้องไต่รุดด้วยความบริสุทธิ์หรือด้วยความส่องสว่างดั้งเดิมเพื่อค้นพบธรรมชาติแห่งจิตของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันที่จริงแล้ว ในฐานะผู้ปฏิบัติสามัญ เราจะต้องเริ่มต้นด้วยการปฏิบัติเบื้องต้น

ดังนั้น ตามด้วยการรับการเสริมพลัง จากนั้นจึงจะทำการปฏิบัติหลัก หลวงพ่อหลงเดินป่า ท่านมีฟาม รินโปเช และท่านเจ้าคุณ ท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชมี พุทธก รินโปเชต่างได้ระบุข้อกำหนดสำหรับการปฏิบัติฝึกเซ็นไว้อย่างเคร่งครัด การยึดถือขั้นตอนการปฏิบัติดังกล่าวจึงเป็นสิ่งสำคัญ มิเช่นนั้นผู้ฝึกจะมีอาการบรรลุการตระหนักรู้ที่เหมาะสมได้ ซึ่งเปรียบได้กับการวาดลวดลายวิจิตรลงบนผนังของอาคารที่มีรากฐานไม่มั่นคง ความเสี่ยงในจุดนี้คือเมื่อเวลาผ่านไปสักพัก อาคารทั้งหลายอาจพังทลายลงมาได้ เพราะฉะนั้นเราจึงควรวาดลวดลายลงบนผนังก็ต่อเมื่อรากฐานนั้นมีความมั่นคงและปลอดภัยแล้วเท่านั้น

C2: เงื่อนไขสำหรับการปฏิบัติฝึกเซ็น

**“ผู้ที่มีโชคชะตาดีเยี่ยมได้พบพานกับคำสอนอันเลอเลิศ
ต้องได้สั่งสมบุญกุศลมาในชาติก่อน ๆ หลายกัลยาณยุคเป็นแน่
และคงไว้ซึ่งเงื่อนไขเดิมในการบรรลุการรู้แจ้งกับ
พระพุทธเจ้าสมันตะภัทระ
สหายทางธรรมทั้งหลาย ขอให้ท่านจงเป็นสุขกับตนเองเถิด”**

ก. เงื่อนไขเดิมกับพระพุทธเจ้าสมันตะภัทระ

ในบริบทนี้ “คำสอนอันเลอเลิศ” หมายถึงคำสอนของดกเซ็นอันยิ่งใหญ่ และ “ผู้ที่มีโชคชะตาดีเยี่ยม” หมายถึงผู้ที่ได้รับการรับเข้า หรือได้ฟังเทศน์เรื่องความสมบูรณ์แบบอันยิ่งใหญ่ หรือผู้ที่มีความเชื่อมโยงอันเป็นมงคลกับดกเซ็นในลักษณะที่คล้ายคลึง

กัน ท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชว่า “สำหรับผู้ที่เคยมีโอกาสได้พบพานกับความสมบูรณ์แบบอันยิ่งใหญ่เช่น การพบพานนี้เป็นผลของบุญกุศลที่สั่งสมมาตลอดหลายชาติ อันที่จริงแล้วการได้พบคำสอนที่ยิ่งใหญ่แบบนี้เป็นการมีส่วนร่วมในสถานการณ์ทางกรรมกับพระพุทธเจ้าสมันตะภัทระ ฉะนั้นแล้วสหายทางธรรมทั้งหลายควรยินดี”

เราทั้งหลายล้วนมีโชคชะตาที่ดีในชาตินี้ที่ได้พบครูบาอาจารย์ของเรา ได้รับหลักธรรมของวัชรยาน และได้รับการเสริมพลังและแก่นขั้นตอนการปฏิบัติ ความเกี่ยวข้องอันนำพิศวงกับนิกายวัชรยานเช่นนี้เป็นผลแห่งกุศลกรรมที่ได้สั่งสมมาตลอดจากหลายชาติที่ผ่านมา หลวงพ่อหลงเฉินปาระบุข้อวินัยไว้สองข้อในตำราคลังสมบัติแห่งยานพาหนะอันเลอเลิศ (*The Treasury of the Supreme Vehicle*)

1. ในเมื่อพวกเราต่างได้พบพานนิกายวัชรยานอันประเสริฐในชาตินี้ เราต้องได้ทำการถวายบูชาและสักการะองค์พระพุทธเจ้าจำนวนนับไม่ถ้วนในชาติก่อน ๆ เป็นแน่ และต้องเป็นสาวกหรือลูกศิษย์ของพระพุทธเจ้าองค์เหล่านั้นด้วย

2. ในเมื่อพวกเราต่างได้พบพานนิกายวัชรยานอันประเสริฐในชาตินี้ เราจะบรรลุการตระหนักรู้ในชาติปัจจุบัน ช่วงเปลี่ยนผ่านหรือในชาติหน้าเป็นแน่

ดังนั้นจากการวินิจฉัยโดยใช้ตรรกศาสตร์ทางพระพุทธศาสนา แล้ว หากผู้ใดได้ฟังและได้ศึกษาวัชรยาน ผู้นั้นย่อมเคยมีความใกล้ชิดอันสูงส่งกับวัชรยานมาก่อน อันที่จริงแล้วพวกเรา กำลังมีส่วนร่วมในสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกันกับพระพุทธเจ้าสมันตะภัทระ เพราะเราได้พบพานดอกเซ็นในชาติปัจจุบัน ด้วยธรรมะต้นตระกูลสูงส่งนี้ พระพุทธเจ้าสมันตะภัทระจึงสามารถบรรลุภาวะการปลดปล่อยตนเองได้ภายในเสี้ยววินาที การสั่งสมกุศลกรรมจากชาติก่อน ๆ ของเราส่งผลให้เราได้มาพบพานการสอนอันประเสริฐนี้ นั่นเอง

ตามที่ปรัชญาปารมิตาหฤทัยสูตร (Prajnaparamita Sutra) ระบุไว้ว่า บุคคลที่หลงทางและเร่ร่อนไปมาในป่าจะรู้สึกได้ว่าเขาเข้ามาใกล้หมู่บ้านแล้ว เมื่อเขาเห็นคนเลี้ยงวัว การเห็นคนเลี้ยงวัวทำให้เขารู้ว่าเขาอาจกำลังจะได้ทั้งความกลัวแห่งการหลงทาง ไร้ข้างหลังแล้ว ในลักษณะเดียวกันนี้ เมื่อเราได้พบครูบาอาจารย์ วัชรผู้นำทางเราไปบนเส้นทางวัชรยาน รวากับปลาติดเบ็ดที่จะถูกดึงขึ้นสู่ชายฝั่งเป็นแน่แท้ เราจะได้รับการปลดปล่อยในเร็ววันอย่างแน่นอน

ข. อย่างกระทำผิดคำปฏิญาณต่อวัชรยาน

อย่างไรก็ตาม หากบุคคลใดกล่าวคำว่าร้ายวัชรยาน หรือทรยศต่อครูบาอาจารย์และหลักคำสอนของท่าน ผลที่เกิดตามมาจะมี ความร้ายแรงเป็นอย่างยิ่ง คำปฏิญาณของวัชรยานนั้นเข้มงวดมาก

และหากผู้ใดกระทำผิดคำปฏิญาณนี้ ผู้นั้นย่อมสังสมอกุศลกรรม ซึ่งสามารถนำผู้นั้นไปสู่ภพภูมิที่ต่ำลงไปได้ ข้อนี้ไม่ใช่เฉพาะสำหรับคำปฏิญาณต่อวัชรยานเท่านั้น แต่รวมถึงคำปฏิญาณต่อพระโพธิสัตว์และศีลสำหรับฆราวาสชาวพุทธซึ่งมีความเคร่งครัดด้วยเช่นกัน หากผู้ใดยึดถือพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่งในวันนี้และวิพากษ์วิจารณ์พระรัตนตรัยในวันหน้า ผู้นั้นย่อมดำดิ่งลงไปในภูมิที่ต่ำลงทั้งสามแน่นอน ดังนั้นท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชในการเทศนาเรื่องอื่นของท่านว่า トラบไตที่ผู้นั้นไม่กระทำผิดคำปฏิญาณในชาติปัจจุบัน ผู้นั้นย่อมมีความสำเร็จในชาติต่อไป ถึงแม้ว่าผู้นั้นจะไม่ได้ปฏิบัติอย่างเคร่งครัดก็ตาม ผู้ปฏิบัติวัชรยานจะต้องมีความมุ่งมั่นในการรักษาคำปฏิญาณเหล่านี้ไว้ในชาติปัจจุบัน

B2: ส่งเสริมให้ปลูกจิตแห่งโพธิจิต

C1: เหตุผลในการปลูกโพธิจิต

“เพื่อประโยชน์สำหรับสรรพชีวิตทั้งปวงที่จมอยู่ในมหาสมุทรแห่งสังสารวัฏอันน่าหวาดกลัว เพื่อช่วยเหลือพวกเขาให้บรรลุความสุขอันดีแห่งพุทธภาวะ ทำนองแบกรับหน้าที่ในการสร้างประโยชน์แก่ผู้อื่น และจละซึ่งอาหารพิษแห่งการยึดติดสำหรับตัวเองเถิด”

ก. ทำไมเราจึงต้องรับหน้าที่ของการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

พวกเราต้องแบกรับหน้าที่อันใหญ่หลวงของการสร้างประโยชน์แก่ผู้อื่นและละทิ้งการยึดติดในอัตตา ซึ่งเปรียบเสมือนอาหารเป็นพิษ เพื่อประโยชน์ของการช่วยเหลือสรรพชีวิตทั้งหลายที่ว่ายเวียนอยู่ในสังสารวัฏอันน่าหวาดกลัว และเพื่อช่วยให้พวกเขาบรรลุความสุขขั้นสูงสุดแห่งพุทธภาวะ โดยทั่วไปแล้ว สิ่งมีชีวิตสามารถแบ่งออกเป็นสองประเภท ได้แก่ สิ่งมีชีวิตรู้แจ้งที่ได้บรรลุความสุขสันติเป็นการชั่วคราวหรือเป็นนิรันดร์แล้ว เช่นพระอรหันต์ พระปัจเจกพุทธเจ้า พระโพธิสัตว์ และพระพุทธรูปทั้งหลายที่บรรลุกุศลและปัญญาอย่างสมบูรณ์แบบ ส่วนอีกประเภทหนึ่งคือสิ่งมีชีวิตที่ลุ่มหลงและโง่เขลา ผู้ซึ่งไม่เคยได้ลิ้มลองความสันติและความสุขอันเกิดจากการรู้แจ้ง และโดนกรรมชดไปมาให้ว่ายเวียนอยู่ในสังสารวัฏอันเต็มไปด้วยสถานการณ์อันตรายมากมาย

สังสารวัฏหมายถึงการเร่ร่อนไปมาหรือการเคลื่อนที่ไปมาโดยปราศจากการขัดขวาง ในสังสารวัฏมีภพภูมิของสิ่งมีชีวิตอยู่หก อย่างนั่นคือเทพ อสุร มนุษย์ สัตว์เดรัจฉาน ฝีสางที่หิวโหย และสิ่งมีชีวิตในนรก สิ่งมีชีวิตเหล่านี้เร่ร่อนไปมาในหกภพภูมิ บางครั้งก็ได้รับการยกระดับขึ้นไปสู่ภพภูมิสูงส่งทั้งสาม ซึ่งมีความทุกข์ไม่หนักหนานักและในขณะเดียวกันก็ถูกดึงลงไปในหลุมดำแห่งภูมิที่ต่ำกว่าทั้งสามได้ด้วยอุกฤษฏกรรมของตนเองโดยปราศจากการหยุดพักแม้ชั่วครู่ ตามที่ดำราปฐมบทสู่ทางสายกลาง (Introduction to the Middle Way) ของท่านจันทรกิริติกล่าวไว้

“สิ่งมีชีวิตล้วนคิดถึง “ข้าพเจ้า” ก่อนและยึดติดอยู่กับตนเอง
พวกเขาคิดว่า

“ของข้าพเจ้า” และยึดติดอยู่กับสิ่งของ พวกเขาจึงขยับไปมา
อย่างสิ้นหวัง

เหมือนกับถั่งน้าบนก้นห้นน้ำ และเพื่อความเวทนาสิ่งมีชีวิต
เหล่านี้

ข้าพเจ้าขอคำนับ!”

จากหลักคำสอนดั้งเดิมและการรับรู้ส่วนตัวเกี่ยวกับพระพุทเจ้าและพระโพธิสัตว์ผู้รู้แจ้ง พวกเราได้เรียนรู้ชัดเจนแล้วว่าสิ่งมีชีวิตที่ลุ่มหลงเหล่านี้เคยเป็นบุพการีของเรามาก่อนและตอนนี้พวกเขาต่างกำลังประสบทุกข์ พวกเขาได้ดูแลและเลี้ยงพวกเรา มาด้วยความระมัดระวัง เลี้ยงพวกเรามาอย่างใกล้ชิดมากจนเรามีสายสัมพันธ์ผูกพันและกันไว้ ถึงแม้ว่าตอนนี้พวกเขาจะจำเราไม่ได้

ผู้ใดที่มีสติสัมปชัญญะย่อมไม่ทิ้งให้พวกเขาไล่ล่าหาสันติและความสุขเพียงลำพัง หากแต่ย่อมการันตีความสันติและความสุขอันยิ่งใหญ่ที่สุดให้พวกเขา กล่าวคือการปลดปล่อยพวกเขาอย่างถาวรจากมหาสมุทรแห่งสังสารวัฏอันเหลือร้ายและบรรลुการรู้แจ้งขั้นสูงสุด

ดังนั้นเราจึงต้องแบกรับหน้าที่ของการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม เพื่อช่วยเหลือพวกเขาให้ได้รับความสุขชั่วคราวด้วยอาหารที่ดีและเสื้อผ้าสวยงาม และในขณะเดียวกันเราต้องนำทางพวกเขาให้บรรลุความสุขขั้นสูงสุดผ่านการตระหนักรู้ถึงพระอรหันต์ พระโพธิสัตว์ และพระพุทธเจ้า เราต้องกำจัดการเห็นแก่ตัวอันเป็นเหมือนยาพิษให้ได้มากที่สุด มิฉะนั้นกรรมวิบากอาจมีความรุนแรงมาก

ในตำราเส้นทางแห่งพระโพธิสัตว์ของท่านศานติเทวะระบุไว้ว่า

“หากทำเพื่อตัวเองแล้วข้าพเจ้าทำร้ายผู้อื่น
ข้าพเจ้าจะต้องประสบทุกข์ในภุมินรกภายหลัง
หากทำเพื่อผู้อื่นแล้วข้าพเจ้าทำร้ายตัวเอง
ความประเสริฐทุกประการจะเป็นมรดกของข้าพเจ้า”

ข. กำจัดการยึดกับตัวเองอันเป็นเสมือนยาพิษ

ในอดีตเมื่อท่านรา โลตสะวะ (Ra Lotsawa) กำลังนั่งสมาธิถึงเทพประจำตัวท่านในสถานที่เงียบสงบแห่งหนึ่ง ท่านรู้สึกว่าท่าน

ต้องการอยู่อย่างปลีกวิเวกเช่นนี้มาตลอดทั้งชีวิต แต่วันหนึ่งเทพองค์นั้นบอกกับท่านว่า “เจ้าควรออกไปสร้างประโยชน์ให้สิ่งมีชีวิตทั้งหลาย บุญกุศลที่ได้จากการทำเช่นนั้นเพียงชั่วครู่ยิ่งใหญ่มากกว่าการเพียรพยายามนั่งสมาธิถึงเทพของเจ้าในสถานที่ปลีกวิเวกเป็นหลายสิบล้านกาลยุค” ดังนั้นกุศลจากการช่วยเหลือผู้อื่นด้วยจิตที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมจึงยิ่งใหญ่มากกว่าการบำเพ็ญตบะอย่างเห็นแก่ตัวเป็นเวลานานหลายปีไม่รู้จบ นอกจากนี้ในตำราหนทางสู่พระโพธิสัตว์ของท่านसानติเทวะยังกล่าวไว้ด้วยว่า

“ความสุขทั้งปวงในโลกนี้
ล้วนเกิดจากการปรารถนาความสุขแก่ผู้อื่น
ความทุกข์ทั้งปวงในโลกนี้
ล้วนเกิดจากความต้องการความรื่นรมย์แก่ตนเอง”

ฉะนั้นเราต้องไม่ยอมให้โพธิจิตของเราหลุดลอยออกไปในระยะฝึกปฏิบัติ ท่านปาทรูล รินโปเช่ (Patrul Rinpoche) ยังกล่าวไว้ด้วยว่า “หากท่านปฏิบัติความสมบูรณ์แบบอันยิ่งใหญ่สุดประเสริฐโดยปราศจากรากฐานของโพธิจิต การปฏิบัตินั้นจะกลายเป็นการปฏิบัติของนิกายหินยาน หรือนิกายเดิรลีย์”

ดังนั้นท่านเจ้าคุณท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชมี พุนชก รินโปเช่ ตรัสว่า ความเห็นแก่ตัวนั้นเป็นเหมือนยาพิษ ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบอันดีเยี่ยมที่พวกเราควรคิดคำนึงอยู่เป็นนิตย์ ผู้คนที่มีความเห็นแก่ตัวอยู่ชัดเจนนั้นย่อมล้มเหลวในที่สุด ไม่ว่าพวกเขาจะอยู่

ในสถานการณ์ใดก็ตาม ข้อโต้แย้ง ความเจ็บปวดร้าว และการทะเลาะเบาะแว้งส่วนใหญ่นั้นเป็นผลผลิตของความเห็นแก่ตัว ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะไม่ปรากฏเลยหากพวกเรารู้จักเสียสละ ดังนั้นเราจึงควรมุ่งมั่นดำเนินไปในทิศทางดังกล่าวและกลายเป็นพระโพธิสัตว์ให้ได้อย่างแท้จริง

อันที่จริงแล้ว เราไม่จำเป็นต้องใส่ใจกับสิ่งที่ผู้อื่นพูดนัก หากแต่ควรทำทุกสิ่งที่เราทำได้เพื่อสร้างประโยชน์แก่ผู้อื่นในขณะที่เรายังมีชีวิตและมีกำลังสามารถอยู่ ไม่ว่าผู้อื่นจะทราบถึงสิ่งที่เราทำหรือไม่ก็ไม่ใช่เรื่องสำคัญ ข้าพเจ้าเชื่อว่าบางสิ่งบางอย่างที่พวกเราได้ทำลงไปนั้นอาจไม่เป็นที่ทราบของผู้อื่นเลยในชั่วชีวิตนี้ แต่พระพุทธเจ้าและพระโพธิสัตว์ทั้งหลาย รวมถึงครูบาอาจารย์ของเรานั้นย่อมทราบดี นอกจากนี้กฎแห่งกรรมย่อมอยู่เหนือทุกสิ่ง ดังนั้นการช่วยเหลือผู้อื่นเพื่อหวังได้ชื่อเสียงและความโด่งดังแก่ตนนั้นจึงไม่มีค่าใด ๆ แทนที่จะนำความกังวลทางโลกทั้งหลายทั้งปวงมาแปดเปื้อนตนเอง เราควรแก้ไขด้วยความพยายามอย่างสุดความสามารถเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นเป็นหลัก

C2: กุศลของการปลุกโพธิจิต

“สิ่งนี้ช่วยปิดกั้นประตูสู่ภพภูมิที่ต่ำกว่า
ทำให้ท่านได้มาซึ่งความสุขในภพภูมิที่สูงกว่า
และในที่สุดย่อมนำทางท่านไปสู่การหลุดพ้นขั้นสูงสุดจาก
สังสารวัฏ

ท่านจงฝึกปฏิบัติหลักคำสอนอันสำคัญนี้โดยปราศจาก
ความฟุ้งซ่านใด ๆ ด้วยเถิด”

ก. กุศลของโพธิจิต

บุญกุศลของการปลูกโพธิจิตครอบคลุมสิ่งต่อไปนี้: การปิดกั้น
ประตูลุ่มหลงที่ต่ำกว่า การทำให้เราสามารถบรรลุความสันติและ
ความสุขแบบชั่วคราวในภพภูมิที่สูงกว่าของมนุษย์และเทพได้ และ
ทำให้เราสามารถบรรลุการหลุดพ้นขั้นสูงสุดจากสังสารวัฏได้ เมื่อ
เข้าใจความเป็นจริงข้อนี้แล้ว ผู้ปฏิบัติทุกท่านต้องฝึกปฏิบัติหลักคำ
สอนอันสำคัญนี้โดยปราศจากความฟุ้งซ่าน

กุศลของโพธิจิตนั้นมีมากเหลือคณานับและไร้ขอบเขต ไม่ว่าจะเป็น
เป็นโพธิจิตแห่งปณิธาน หรือโพธิจิตแห่งการกระทำก็ตาม ข้อ
นี้ได้รับการกล่าวถึงไว้โดยละเอียดใน *บทสรุปการฝึกฝนทั้งหลาย*
(*Compendium of Trainings*) 18 *เส้นทางแห่งพระโพธิสัตว์* (*The*
Way of the Bodhisattva) และพระสูตรอีกหลายเล่มในนิกาย
มหายาน หากกล่าวโดยสรุปคือ บุญกุศลของโพธิจิตนั้นสามารถ
แสดงออกมาในสองลักษณะ ดังนี้

1. หากผู้ใดปลูกโพธิจิตที่แท้จริงขึ้นมา อกุศลกรรมทั้งปวง
สามารถถูกกำจัดออกไปในความต่อเนื่องทางจิตของผู้นั้นได้ ซึ่งนำ
ไปสู่ผลลัพธ์ของการปิดกั้นประตูลุ่มหลงที่ต่ำกว่าทั้งหลาย ท่าน
ศานติเทวะกล่าวว่า:

“เหมือนกับการอยู่ข้างกองไฟในยามสิ้นสุด
บาปหนาทั้งหลายย่อมถูกกลืนกินโดยโพธิจิตไปจนหมดสิ้น
ดังนั้นประโยชน์ของสิ่งนี้จึงไร้ขอบเขต
เหมือนกับที่ท่านเทพผู้ชาญฉลาดและเมตตาได้อธิบายให้สุด
ธนาฟัง”

บาปหนาทั้งหลายหมายถึงอกุศลกรรมหนักที่yakต่อการชะล้าง
ให้บริสุทธิ์ได้ เช่น การสังสมการก่ออาชญากรรมห้าครั้งโดยมีกรรม
วิบากในทันที19 หรือการวิพากษ์วิจารณ์พระธรรม แต่สิ่งเหล่านี้
ทั้งหมดสามารถถูกกลืนกินได้เมื่อโพธิจิตก่อตัวขึ้นมาในจิตของผู้นั้น
เปรียบได้กับไฟในยามสิ้นสุดที่เผาไหม้ทั้งโลก หากอกุศลกรรมของ
ผู้นั้นได้รับการชะล้างแล้ว จึงไม่อาจมีโอกาสนในการตกลงไปอยู่ใน
ภพภูมิที่ต่ำกว่าได้

ดังนั้นท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชว่า ผู้ที่มีโพธิจิตไม่สามารถ
ตกลงไปอยู่ในภพภูมิที่ต่ำกว่าได้ เราต้องพยายามอย่างสุดความสามารถ
ในการสร้างโพธิจิตก่อนเราจะตายไป และต้องตรวจสอบให้
แน่ใจว่าโพธิจิตของเรานั้นไม่ได้มีความบกพร่องใด ๆ หลังจากที่เกิด
ตัวขึ้นแล้ว ด้วยวิธีนี้เราจะไม่ไปเกิดใหม่ในภพภูมิที่ต่ำกว่า

2. หากมีโพธิจิต รากฐานคุณธรรมของผู้นั้นจะแข็งแกร่งขึ้น
เรื่อย ๆ ผลที่ตามมาคือผู้นั้นสามารถได้รับการเกิดใหม่เป็นมนุษย์
หรือเป็นเทพ เพื่อผลิตเพลินไปกับความสันติและความสุขชั่วคราว
ทั้งปวงในภพภูมิที่สูงกว่า นอกจากนี้ผู้นั้นจะสามารถสร้างกุศลแห่ง

เส้นทางทั้งห้าและภูมิทั้งสิบได้อย่างดีเลิศ เพื่อบรรลุผลลัพท์ขั้น
สูงสุดเหนือสิ่งอื่นใดแห่งพุทธภาวะ

ดังนั้นประโยชน์ของโพธิจิตจึงมีมากมายเหลือล้นสำหรับสรรพ
ชีวิตทั้งหลาย ท่านศานติเทวะจึงกล่าวไว้ด้วยว่า

“กระแสน้ำสลายความเจ็บปวด

สาเหตุแห่งความปิติสำหรับผู้ที่เดินทางไปทั่วโลก—ทัศคติดัน
ล้ำค่า

ยอดมณีแห่งจิตใจ ไฉนเลยจะสามารถประมาณหรือตีค่าได้”

ข. ข้อสรุปโดยเหล่าพระพุทธเจ้า

นี่เป็นข้อสรุปที่กระทำโดยพระพุทธเจ้าหลายองค์ผ่านการ
ไตร่ตรองในระยะยาวด้วยปัญญาอันประเสริฐของพระองค์ในหลาย
กาลยุค เหมือนกับนักวิทยาศาสตร์บางรายที่อุทิศตนเองให้กับการ
วิจัยเป็นเวลานาน เพื่อที่พวกเขาจะสามารถประดิษฐ์สิ่งที่เชื่อว่า
จะเป็นประโยชน์มหาศาลกับมนุษยชาติได้ ในลักษณะเดียวกัน
พระพุทธเจ้าทรงค้นพบว่าโพธิจิตจะนำประโยชน์สูงสุดมาซึ่งสรรพ
ชีวิตทั้งปวง หลังจากการเฝ้าสังเกตซ้ำ ๆ กันเป็นเวลานาน จึงเห็น
ได้ว่าสรรพชีวิตที่ไม่สามารถนับได้นั้นสามารถบรรลุผลลัพท์ขั้น
สูงสุดแห่งพุทธภาวะได้โดยการปลูกโพธิจิตขึ้นในใจ ดังนั้นท่าน
ศานติเทวะจึงกล่าวไว้ว่า

“พระผู้มีพระภาคเจ้าผู้ยิ่งใหญ่ได้ทรงครุ่นคิดมาหลายยุคสมัย
จึงตระหนักได้ว่าสิ่งนี้และสิ่งนี้เท่านั้นแหละที่จะช่วยรักษาผู้คน
จำนวนนับไม่ถ้วน
และนำพาพวกเขาไปยังความปิติขั้นสูงสุดอย่างง่ายดาย”

ดังนั้นท่านเจ้าพระคุณสมเด็จจึงทรงสนับสนุนให้ลูกศิษย์ทุกคน
ของท่านปลูกฝังโพธิจิตและฝึกปฏิบัติหลักคำสอนอันสำคัญยิ่งนี้
โดยปราศจากความฟุ้งซ่านใด ๆ เราต้องไม่ปล่อยให้จิตของเราโดน
ยุแหย่ด้วยความกังวลทางโลกทั้งแปดประการ ซึ่งจะทำให้เราเสีย
หลักได้ เราต้องฝึกปฏิบัติขั้นตอนแก่นวิชาของโพธิจิตด้วยความ
บริสุทธิ์ใจ เพราะนี่เป็นแนวทางที่สำคัญที่สุดและล้ำค่าที่สุดในหลัก
ปฏิบัติทั้งหมด

B3: สนับสนุนให้ปลูกจิตแห่งการสละทิ้ง

C1: กุศลของการรักษาศีล

“เนื่องจากเหตุการณ์ครั้งใหญ่ทั้งหลายในสังสารวัฏ
มิได้มีความคิดปรารถนาใด ๆ
จงรักษาศีลอันบริสุทธิ์ ซึ่งเป็นอลงกรณ์ชั้นเลิศในโลก
ที่เหล่านมนุษย์และทวยเทพทั้งหลายถวายสักการะสูงสุด”

ก. จิตที่สละทิ้งแล้วอย่างแท้จริง

ในการบรรลุการหลุดพ้นขั้นสูงสุดจากสังสารวัฏ เราต้องไม่มีความคิดปรารถนาใด ๆ แม้แต่น้อยเกี่ยวกับเรื่องน่าตื่นตาตื่นใจและความร่ำรวยในโลกสามัญนี้ หากแต่เราควรรักษาศีลอันบริสุทธิ์อย่างมีสติ ซึ่งเหล่านมนุษย์และทวยเทพต่างถวายสักการะอย่างประเสริฐ

สำหรับผู้ที่ต้องการจะออกจากการเวียนว่ายตายเกิดและบรรลุการหลุดพ้น การได้รับชื่อเสียง อำนาจ ยศถาบรรดาศักดิ์ในสังคมและความเพลิดเพลินทางกามคุณนั้นเป็นเรื่องที่ไร้ความหมายอย่างสมบูรณ์ และไม่อาจก่อให้เกิดความปรารถนาใดในตัวผู้นั้นได้ เขามองรถยนต์และคลุหาสน์หรูหราราวกับวัตถุในห้วงฝัน ในภาพลวงตา หรือในฟองอากาศ เขามิได้สักแต่ว่าพูด แต่รู้สึกอย่างแท้จริงว่าภพภูมิทั้งสามนั้นเป็นเหมือนบ้านที่ถูกไฟเผาไหม้ซึ่งปราศจากความสุขแม้เพียงชั่วครู่ เขาเหล่านั้นแลคือผู้ที่มีจิตใจที่สละทิ้งอย่างแท้จริง

อย่างไรก็ตามในช่วงแรกหลายคนจะเป็นเหมือนกับพระนันทะ 20 กล่าวคือพบความลำบากในการละทิ้งความปรารถนาและการยึดติดกับชีวิตทางโลกอย่างสมบูรณ์ แต่หากเราศึกษาหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาในระยะยาวแล้ว เราจะสามารถตระหนักถึงความไม่มั่นคงของสังสารวัฏและปลุกความละทิ้งในตัวเราได้มากขึ้นแล้วเราจะสามารถปลุกจิตแห่งการสละทิ้งอย่างแท้จริงได้อย่างไร? ไม่มีแนวทางใดจะดีไปกว่าการไตร่ตรองความคิดสี่ประการที่หันเหจิตใจออกจากสังสารวัฏ นั่นคือ 1) ความล้ำค่าของการเกิดเป็นมนุษย์ 2) ความไม่จีรังยั่งยืนของชีวิต 3) จุดบกพร่องของสังสารวัฏ และ 4) กฎแห่งเหตุและผลที่มีความแน่นอน

หลังจากที่เราได้ทำขั้นตอนการปฏิบัติเบื้องต้นทั้ง 4 เสร็จแล้ว การละทิ้งที่แท้จริงจะก่อตัวขึ้นในความต่อเนื่องทางจิตของเราอย่างแน่นอน พอถึงตอนนั้นเราย่อมอยากได้รับการปลดปล่อยออกจากสังสารวัฏอยู่ทุกเมื่อเชื่อวันอย่างแน่นอน เหมือนกับนักโทษที่ต้องการเป็นอิสระจากเรือนจำอย่างสุดใจ

ท่านลามะสองชะปะได้กล่าวไว้ในตำราสามลักษณะสำคัญของเส้นทางว่า

“อิสระและทุนทรัพย์นั้นยากจะพานพบและชีวิตไร้ซึ่งเวลาให้เสียเปล่า

เมื่อได้ทำความคุ้นเคยกับข้อนี้แล้วความดึงดูดต่อรูปลักษณ์ของชาตินี้ย่อมกลับกัน

เมื่อได้คิดซ้ำย้ำทวนไปมาว่าการกระทำและผลของมันไม่เคยขัดกัน

และได้ตรองอย่างต่อเนื่องถึงความทุกข์ยากของการดำรงอยู่ทางโลก

ความดึงดูดต่อรูปลักษณ์ของชาติหน้าย่อมกลับกัน”

“เมื่อได้ฝึกในลักษณะนั้นแล้วจึงไม่มีการก่อเกิด แม้แต่เพียงวินาทีเดียว

ของความดึงดูดต่อความสมบูรณ์แบบทั้งหลายทั้งปวงของการดำรงอยู่ทางโลก

และทุกคืนวันความมุ่งมั่นตั้งใจสู่การหลุดพ้นจึงบังเกิด”

ข. อลงกรณ์ชั้นเลิศในโลก

เมื่อได้ปลุกการสละทิ้งแล้ว เราต้องรับและรักษาศีลบริสุทธิอันเป็นอลงกรณ์ที่ล้ำเลิศที่สุดในโลกนี้ที่เหล่ามนุษย์และทวยเทพทำการสักการะ ศีลเป็นรากฐานของคุณธรรมทั้งหมด ในตำราพระสูตรแห่งปัจเจกการหลุดพ้น (Sutra of Individual Liberation) ประกาศไว้ว่า “[ศีล]เป็นสะพานสู่ชะตาชีวิตที่ดี” การประดับประดาตนเองด้วยเครื่องประดับอย่างต่างหูและกำไลข้อมือนั้นถือเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสมนักสำหรับพุทธศาสนิกชนในอาราม แต่ผู้ปฏิบัติควรหันมาพึ่งศีลอันปราศจากความหม่นหมอง ซึ่งเป็นเครื่องประดับที่สง่างามที่สุด ควรค่าแก่การกราบไหว้บูชาและสักการะจากทั้งเหล่ามนุษย์และเทพ

ทุกสรรพชีวิตล้วนมีศักยภาพที่ต่างกัน จึงสามารถรับศิลปะในระดับที่ต่างกันไปตามความสามารถของตน หากผู้ใดมีจิตใจที่อันแข็งแกร่งกว่า ผู้นั้นย่อมสามารถเข้ารับการบวชและถือศีลสำหรับสามเณรและพระภิกษุ หรือภิกษุณีได้²¹ แต่หากสถานการณ์ไม่เอื้อให้ผู้นั้นจากบ้านเพื่อเข้าร่วมคณะสงฆ์ได้ อย่างน้อยผู้นั้นควรรักษาหนึ่งในศีลห้าสำหรับฆราวาสหรือทำการปฎิญาณตนพึงพาโดยยึดจิตที่ละทิ้งเป็นที่ตั้ง หากไม่รักษาศีลใดเหล่านี้้อย่างเคร่งครัด การที่ผู้ปฏิบัติจะสั่งสมบุญกุศลใด ๆ จึงแทบเป็นไปได้เลย ในจดหมายถึงสหาย (Letter to a Friend) ของท่านนาคารชุนะระบุไว้ว่า

“รักษาคำปฏิญาณไว้มิให้ผิดพลาดและเสื่อมถอยมิให้เน่าเสีย และมีรอยแปดเปื้อน

เหมือนกับดินอันเป็นรากฐานของทุกสรรพสิ่งที่เคลื่อนที่และไม่ใช่หวาดิง

ในเรื่องระเบียบวินัยนั้น ว่ากันว่าสร้างขึ้นจากสิ่งที่ตั้งมั่นทั้งปวง”

ดินเป็นรากฐานของทุกสิ่งอย่างในโลกใบนี้ ในลักษณะเดียวกัน บุญกุศลทั้งหมดก็เกิดขึ้นจากรากฐานของศีล หากเราไม่รับและไม่รักษาศีลข้อใดเลย การบรรลุมรรคเกิดใหม่เป็นมนุษย์หรือเป็นสิ่งมีชีวิตบนสรวงสวรรค์นั้นยังเป็นเรื่องที่ยากขึ้นสำหรับเรา ส่วนเรื่อง การบรรลุมรรคหลุดพ้นนั้นยิ่งไม่ต้องพูดถึงเลย นี่จึงเป็นเหตุที่ว่า เพราะเหตุใดท่านทกมี ชังโป (Thogme Zangpo) จึงกล่าวไว้ในหลัก

การปฏิบัติสามสิบเจ็ดประการของพระโพธิสัตว์ (Thirty-Seven Practices of a Bodhisattva) ว่า

“หากใครซึ่งระเบียบวินัย ผู้นั้นย่อมไม่สามารถทำความดีแห่งตน
ให้ลุล่วงได้
ความคิดเรื่องการทำความดีให้ผู้อื่นให้ลุล่วงนั้นจึงเป็นเรื่องน่า
ขบขันนัก
ดังนั้นการรักษาระเบียบวินัย
โดยไร้ซึ่งแรงจูงใจทางสังสารวัฏจึงเป็นการปฏิบัติของพระ
โพธิสัตว์”

C2: ความผิดของการกระทำผิดศีล

“ในเมื่อความสุขชั่วคราวและขั้นสูงสุด
ล้วนเป็นผลมาจากการรักษาศีลบริสุทธิ์
และการทำผิดศีลนำไปสู่การเกิดใหม่ในภพภูมิที่ต่ำกว่า
ท่านจึงต้องทำการตัดสินใจให้ถูกต้องและไม่ตกลงอยู่ในความ
สับสน”

ประโยชน์ชั่วคราวของการเกิดใหม่ในภพภูมิของมนุษย์และเทพ
รวมถึงความสุขขั้นสูงสุดของการรู้แจ้งและการหลุดพ้นทั้งหลาย
ล้วนเป็นผลลัพธ์จากการรักษาศีลบริสุทธิ์ หากผู้ใดทำผิดศีลและ
ไม่สำนึกผิดอย่างแท้จริง ผู้นั้นจะต้องตกลงไปในภพภูมิทั้งสามที่ต่ำ
กว่าอย่างแน่นอน ดังนั้นจึงเป็นเรื่องจำเป็นที่ผู้ปฏิบัติต้องทำการ
ตัดสินใจให้ถูกต้องในการกระทำของตนเองและไม่ตกอยู่ในความ
สับสน

ในพระสูตรแห่งปัจเจกการหลุดพ้นกล่าวไว้ว่า จุดหมายเพียงหนึ่งเดียวสำหรับผู้ที่ทำผิดศีลคือภพภูมิทั้งสามที่ต่ำกว่าแห่งสิ่งมีชีวิตในนรก ผีสามผู้หิวโหย และสัตว์เดรัจฉาน ในลักษณะเดียวกันนี้ ปรัชญาปารมิตาหฤทัยสูตรฉบับรวบรัด ก็กล่าวไว้เช่นกันว่า “ผู้ที่กระทำผิดศีลยังไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ไฉนเลยจะสร้างประโยชน์แก่ผู้อื่น”

การรักษาศีลบริสุทธิ์เป็นเรื่องที่ทวีคูณความยากขึ้นเรื่อย ๆ ในยุคแห่งความเสื่อมโทรมนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรักษาศีลที่ไร้ซึ่งการแปดเปื้อนของชาวอารามนั้นยิ่งยากขึ้นในยุคที่ข้อมูลเชิงพาณิชย์รุดหน้าเช่นนี้ ทั้งโทรทัศน์ แล็บท็อป และโทรศัพท์มือถือต่างให้การกระตุ้นประสาทสัมผัสอยู่เสมอและยั่ววนผู้คนอย่างต่อเนื่อง ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นคือ ผู้คนจำนวนมากไม่อาจมีการสละทิ้งอย่างแท้จริงในใจของตนได้ และมีผู้คนเพียงจำนวนน้อยนิดที่สามารถอาศัยอยู่ในสถานที่ห่างไกลและปลีกวิเวก เพื่อปฏิบัติธรรมอย่างเด็ดเดี่ยว ตามที่ผู้ปฏิบัติในยุคโบราณทำได้

อย่างไรก็ตาม ตราบิโดที่เรามีการละทิ้งในระดับหนึ่งและมีความปรารถนาอย่างแท้จริงที่จะบรรลุการรู้แจ้ง การปฏิญาณพึงพาสามประการและการรักษาศีลห้า นั้นจึงเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง ในกรณีที่มีผู้ใดทำผิดคำปฏิญาณข้อใดข้อหนึ่ง ผู้นั้นควรเข้ารับคำปฏิญาณนั้นอีกครั้งต่อหน้าอาจารย์ที่มีคุณสมบัติ เหตุผลสำหรับการทำเช่นนี้เป็นเพราะว่า ดอกไม้ ใบหญ้า และต้นไม้สามารถเติบโตได้เฉพาะบนผืนดินฉันทิโด บุญกุศลทั้งหมดก็สามารถเติบโตใหญ่และรุ่งโรจน์

ได้เฉพาะบนรากฐานของศีลฉันทันั้น ในพระคัมภีร์, *มรรคสู่การรู้แจ้ง* (*The Main Path to Enlightenment*) ท่านลามะสองชะปะได้ระบุเจาะจงหลักคำสอนหนึ่งในพระสูตร ซึ่งกล่าวว่าในยุคแห่งความเสื่อมโทรมนี้ บุญกุศลของการถือศีลเพียงวันเดียวทิ้งห่างบุญกุศลจากการถวายสักการะเหล่าพระพุทธเจ้าและพระโพธิสัตว์ทั้งหลายเป็นหลายร้อยล้านกาลสมัย ดังนั้นเราจึงต้องไม่สับสนและสูญเสียทิศทางในยุคแห่งความเสื่อมโทรมนี้ เราจะต้องมีความระมัดระวังอย่างสูงในการตัดสินใจที่สอดคล้องกับเหตุและผลต่าง ๆ ที่จะปกป้องศีลของเรา และกำจัดเงื่อนไขที่ไม่เอื้ออำนวยทั้งหลายที่จะนำเราไปสู่การหักล้างคำปฏิญาณ นี่ละคือเป้าหมายที่เรามุ่งมั่นไปให้ถึง!

B4: สนับสนุนการพัฒนาบุคลิกภาพอันเที่ยงธรรม

C1: เหตุผลในการพัฒนาบุคลิกภาพอันเที่ยงธรรม

“จงปฏิบัติต่อสหายของท่านให้สอดคล้องตามคำพูดและการกระทำเสมอ
จงเป็นบุคคลแห่งคุณธรรมที่เปี่ยมล้นไปด้วยความเมตตา
กรุณา
เพื่อก่อประโยชน์แก่ตัวท่านเองในระยะยาว
การปฏิบัติแก่นสำคัญคือการสร้างประโยชน์แก่ผู้อื่นในช่วง
เวลาปัจจุบันนี้”

ก. ความสำคัญของบุคลิกภาพอันเที่ยงธรรม

บุคลิกภาพอันเที่ยงธรรมหมายรวมถึงว่า เราต้องปฏิบัติต่อ
ครอบครัวและเพื่อนของเราตามสิ่งที่เราพูดและกระทำเสมอ เรา
ต้องเป็นบุคคลแห่งคุณธรรมที่เปี่ยมล้นไปด้วยความเมตตากรุณา
และหากเราปรารถนาที่จะสร้างประโยชน์ให้กับตนเองในระยะ
ยาว แก่นสำคัญคือการสร้างประโยชน์ให้กับผู้อื่นในเวลาปัจจุบัน
การปฏิบัติธรรมต้องอาศัยบุคลิกภาพอันเที่ยงธรรม นี่เป็นคำสอน
สำคัญที่ท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชทรงสรุปจากการเทศนาธรรมมา
หลายปี ท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชกำหนดว่า ผู้ใดที่ศึกษาที่ลารุ
งการจะต้องปฏิบัติตามกฎสามข้อ นั่นคือ 1) ต้องปลูกฝังบุคลิกภาพ
อันเที่ยงธรรม 2) ต้องรักษาศีลบริสุทธิ 3) ต้องฟัง สะท้อน และ

ตั้งสมาธิตำนึ่งถึงหลักธรรมคำสอน ไม่ว่าผู้นั้นจะศึกษาหลักคำสอนของนิกายมหายาน หรือนิกายวัชรยาน ผู้นั้นจำเป็นต้องมีบุคลิกภาพอันเที่ยงธรรม มิฉะนั้นการจะก้าวหน้าในการปฏิบัติของผู้นั้นจะเป็นไปไม่ได้เลย ท่านจูมิฟาม รินโปเช กล่าวไว้ใน คำกล่าวเรื่องโลกวิสัยและระเบียบเรื่องเหนือโลกวิสัยว่า (The Words on the Mundane and Transmundane Codes)

“กฎทางโลกเป็นพื้นฐานของพุทธธรรม
หากผู้นั้นไม่ปฏิบัติตัวอย่างมีคุณธรรมในโลก
เขาย่อมไม่สามารถสัมผัสหลักของพุทธธรรมสูงสุดได้
Not mention to achieve enlightenment.
จึงมิต้องกล่าวถึงการบรรลุการรู้แจ้งเลย”

ข. บุคลิกภาพอันเที่ยงธรรมคืออะไร

ในบทนี้ ท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงชินวราลงกรณฯ ได้ทรงเทศน์ถึงมาตรฐานของบุคลิกภาพอันเที่ยงธรรมไว้ดังนี้และทรงคาดหวังให้พวกเราจดจำไว้ให้ขึ้นใจ “จงปฏิบัติต่อสหายของท่านให้สอดคล้องตามคำพูดและการกระทำเสมอ” เราต้องมีความสัมพันธ์อันดีงามกับสมาชิกครอบครัวและสหายของเราเสมอ ไม่ว่าพวกเขาจะมีอายุและสถานะใดก็ตาม หากมองจากมุมมองทางโลกแล้ว บุคคลที่มีลักษณะที่ดีเยี่ยมให้ความเคารพต่อผู้ที่มีสถานะสูงกว่า แสดงความเมตตาต่อผู้ที่มีอภิสิทธิ์น้อยกว่า และมีความปรองดองกับผู้ที่เท่าเทียมกัน มีคำเปรียบเปรยหนึ่งในเขตทิเบตที่ว่า “เมื่อจามรีร้อย

ตัวกำลังปั่นขึ้นเขา พวกกาบา (พวกเดริกส์ ซึ่งเป็นจามรีชั้นต่ำกว่า)
ต่างวิ่งลงจากเขา การเปรียบเปรยนี้แสดงให้เห็นภาพชัดเจนมาก
บุคคลที่มีบุคลิกภาพเชิงลบจะมีพฤติกรรมขัดแย้งกับผู้อื่นอยู่เสมอ
ผู้คนต่างก็รู้สึกโล่งใจที่บุคคลเช่นนี้ออกไป ก็เหมือนกับการนำ
ตอเนื้อมีออกจากตาของเรา การจากไปของมันเป็นเรื่องควรแก่การ
เฉลิมฉลอง

ตามที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสไว้ว่า “ข้าพเจ้าจะปฏิบัติให้
สอดคล้องกับคนทางโลก” หากพระพุทธเจ้าทรงปฏิบัติในลักษณะนี้
ได้ สามัญชนอย่างเราก็ต้องสามารถทำได้แน่ แน่แน่นอนว่าการปฏิบัติ
ให้สอดคล้องนั้นไม่ได้หมายถึงการดำรงอยู่โดยไร้ซึ่งหลักการ การ
ปฏิบัติตามไม่ได้หมายความว่าคนเราควรปฏิบัติตามความละโมภ
และความโกรธเกลียดของผู้อื่น เราปฏิบัติตามการกระทำที่มี
เหตุผลและสอดคล้องกับพระธรรม ในลักษณะนี้เราจึงสามารถอยู่
ร่วมกับผู้อื่นอย่างปรองดองได้

“จงเป็นบุคคลแห่งคุณธรรม” ไม่ว่าเราจะพูดหรือทำอะไร เรา
จะต้องมีความเที่ยงตรง ซื่อสัตย์ และเป็นกลาง เราต้องเป็นอิสระ
จากการยึดติดในตนเองและความเกลียดชังต่อผู้อื่น นอกจากนี้เรา
ต้องไม่วางตนข่มขาน และไม่ตัดสินสิ่งใดด้วยความอยุติธรรม เรา
ต้องปฏิบัติตามความจริงและไม่โอนเอียงเข้าข้างฝ่ายใด ดังนั้นการ
เป็นบุคคลที่มีคุณธรรมจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพราะไม่ว่าเราจะถูกเข้าใจ
ผิดหรือถูกทำลายชื่อเสียงเพียงใด เราก็จะไม่ได้รับบาดเจ็บอย่าง
แท้จริง ความมีเมตตาและความซื่อสัตย์ของเราย่อมเปล่งประกาย

เหมือนทองคำบริสุทธิ์และไม่ถูกอุปสรรคหรือความมืดมาทำให้แปดเปื้อนได้ “ด้วยความเมตตากรุณา” หากผู้ใดมีคุณธรรมและดูท่าทางเต็มใจปฏิบัติให้สอดคล้องกับผู้อื่น แต่จิตใจของเขานั้นมีแต่ความร้ายกาจ ถ้าอย่างนั้นคุณธรรมของเขาผู้นี้ก็เป็นที่น่าเคลือบแคลงใจนัก จิตใจคือรากฐานของทุกสิ่ง ท่านลามะสองชะปะเคยกล่าวไว้ว่า

“หากมีเจตนาดี ระดับและเส้นทางทั้งหลายก็ย่อมดี หากมีเจตนาไม่ดี
ระดับและเส้นทางทั้งหลายนั้นก็ย่อมไม่ดี ในเมื่อทุกอย่างขึ้นอยู่กับเจตนา
จงทำให้แน่ใจเถิดว่าเจตนาอันนี้เป็นเชิงบวก”

หากผู้นั้นมีจิตใจกรุณา ทุกอย่างก็จะส่องสว่าง แต่หากผู้นั้นไม่ได้มีความตั้งใจดีบริสุทธิ์ ผู้นั้นก็ได้แต่มุ่งหน้าสู่ความมืดมิด หลัก 3 ประการของการเป็นคนดีมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชเจ้าแห่งพม่าเพิ่มเติมว่า หากเราต้องการก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองในระยะยาว การเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นในเวลา นี่ถือเป็นแก่นที่เปี่ยมประสิทธิภาพมาก ในฐานะสามัญชนทั่วไป การไม่คิดถึงความสุขของตัวเองเลยนั้นเป็นเรื่องยากต่อการปฏิบัติ แต่หากเราทำร้ายผู้อื่นในระหว่างทางไปให้ถึงเป้าหมายของตนเองแล้ว เราย่อมไม่อาจมีชัย ตรงนี้อาจฟังดูเหมือนการวางแผนเจ้าเล่ห์ กล่าวคือการช่วยเหลือผู้อื่นเพื่อนประโยชน์ของตนเอง และตามความเป็นจริงแล้ว เราไม่มีความคิดดังกล่าวเลยเสียจะดีกว่า อย่างไรก็ตาม หากท่านไม่สามารถปลูกจิตใจที่เห็นแก่ประโยชน์

ส่วนรวมอย่างแท้จริงได้ อย่างน้อยท่านควรลองเมตตาผู้อื่นให้มากขึ้นเพื่อประโยชน์สุขและการอยู่รอดของตนเอง

ท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชเจ้ามหาวชิราลงกรณ “หลังจากผ่านประสบการณ์ชีวิตมานานนับหลายปี ข้าพเจ้าสังเกตเห็นว่าผู้คนจำนวนมากมีปัญหาทางโลกเพียงน้อยนิด พวกเขาต่างพยายามหาประโยชน์ใส่ตัวด้วยความเห็นแก่ตัว ถึงแม้ว่านี่จะไม่ใช่วิถีทางที่ดีก็ตาม ยกตัวอย่างเช่น เมื่อคนวัยหนุ่มสาวรักใคร่สักคน และพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อครอบครองอีกฝ่ายด้วยการจำกัดอิสระของเขา ผลลัพธ์ที่ได้มักตรงกันข้าม อีกคนอาจใช้แนวทางที่ต่างออกไปด้วยการสนับสนุนและช่วยเหลือคนที่เขารักอย่างบริสุทธิ์ใจด้วยการทำเช่นนั้น เรามีแนวโน้มที่จะได้รับการตอบรับจากคนรักมากกว่า เมื่อเราศึกษาพระพุทธธรรม หากเราไม่อาจตระหนักถึงความสำคัญของบุคลิกภาพอันเที่ยงธรรมได้และไม่พยายามปลูกฝังคุณลักษณะที่ดี เราจะไม่สามารถไปถึงขั้นของการรู้แจ้งในการฝึกปฏิบัติของเราได้”

C2: กุศลของการรักษามโนธรรมอันเที่ยงธรรม

“สิ่งเหล่านี้คือมาตรฐานบริสุทธิ์ในการเป็นคนดีและวิธีการอันเชี่ยวชาญของพระพุทธเจ้าทุกพระองค์

ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตรวมถึงแก่นของธรรมะสี่ประการแห่งการตื่นรู้

ท่านทั้งหลาย ลูกศิษย์ของข้าพเจ้า จงอย่าได้ลืมเป็นอันขาด!”

ก. กุศลของการรักษาบุคลิกภาพอันเที่ยงธรรม

หากมองจากมุมมองเชิงศาสนาและเชิงจริยธรรมอย่างเดียว แล้ว การมีบุคลิกภาพอันเที่ยงธรรมถือเป็นสิ่งเดียวกันกับการเป็นคนดี จากมุมมองของการตามหาการรู้แจ้งนั้น นี่เป็นวิธีที่มีความเชี่ยวชาญที่สุดในการบรรลุพุทธภาวะของพระพุทธเจ้าทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต อีกทั้งยังเป็นแก่นของธรรมะสี่ประการแห่งการดึงดูดที่พระโพธิสัตว์ปฏิบัติตามด้วย พุทธศาสนิกชนทั้งหลายควรจดจำข้อนี้ไว้ให้ขึ้นใจและอย่าได้ลืมเป็นอันขาด

บุคลิกภาพอันเที่ยงธรรมคือ “มาตรฐานบริสุทธิ์ของการเป็นคนดี” เป็นหลักพื้นฐานที่ปกครองชีวิตของมนุษย์ดี ในยุครุ่งเรืองของพระพุทธศาสนาในประวัติศาสตร์ทิเบต พระเจ้าชรอนซัน กัมโป (Songtsän Gampo) ได้ทรงก่อตั้ง แนวปฏิบัติสิบหกประการ (*the Sixteen Guidelines*)²³ สำหรับการเป็นคนดี ซึ่งรวมถึงการสร้างการอุทิศต่อพระรัตนตรัย การตามหาและฝึกปฏิบัติพระธรรม ศักดิ์สิทธิ์ การตอบแทนบุญคุณบุพการี การซื่อสัตย์ การมีความคิดริษยาเพียงน้อยนิด เป็นต้น

บุคลิกภาพอันเที่ยงธรรมไม่ได้มีความจำเป็นในฐานะกฎของชีวิตทางโลกเท่านั้น แต่ยังจำเป็นมากขึ้นไปอีกในฐานะแนวทางสู่ชีวิตรู้แจ้ง อันที่จริงแล้ว มันคือเส้นทางของ “วิธีการที่มีความเชี่ยวชาญที่สุด” สู่การบรรลุพุทธภาวะของพระพุทธเจ้าทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ไม่ว่าเราจะกล่าวถึงพระพุทธเจ้าองค์

โต พระองค์ทรงเป็นคนดีในช่วงชีวิตของท่าน ต่อให้เราฟังเรื่อง
ความสำเร็จของการตระหนักรู้และการรู้แจ้งไว้ก่อน เราก็สามารถ
บอกได้อย่างง่ายดายว่า ปริมาจารย์ผู้รู้แจ้งอย่างแท้จริงนั้นมีเสน่ห์
ส่วนบุคคลที่น่าดึงดูดเป็นอย่างยิ่ง ท่านเคนโบ โซดาจิกเล่าใน
การเทศนาของท่านว่า “ข้าพเจ้าได้ติดตามและฟังพาอาจารย์ทาง
ศาสนาผู้ยิ่งใหญ่หลายคนในชีวิตของข้าพเจ้า อาจารย์เหล่านี้ได้ไป
ถึงจุดที่อยู่เหนือโลกศาสนาแล้วด้วยบุคลิกภาพอันเที่ยงธรรมของ
ท่าน”

นอกจากนี้บุคลิกภาพอันเที่ยงธรรมยังหมายถึง “แก่นของ
ธรรมะทั้งสี่ประการแห่งการดึงดูด” 24 ซึ่งครอบคลุม (1) การให้สิ่ง
ที่ผู้อื่นชอบพอเพื่อนำพาเขาไปสู่ความรักและการรับรู้ความจริง (2)
การพูดคำอ่อนโยนโดยมีจุดประสงค์เดียวกัน (3) การให้ประโยชน์
แก่ผู้อื่นโดยมีจุดประสงค์เดียวกัน (4) การร่วมมือกับผู้อื่นและการ
ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นเพื่อนำพาเขาไปสู่ความจริง เหล่านี้คือภารกิจ
หลักสี่ประการของพระโพธิสัตว์ในการสร้างประโยชน์แก่สรรพชีวิต
สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่ต้องสร้างขึ้นบนรากฐานของบุคลิกอันเที่ยงธรรม
หากมีบุคลิกอันเที่ยงธรรมแล้ว ผู้นั้นย่อมเต็มใจที่จะให้ พุดจา
รินรมย์ สร้างประโยชน์แก่ผู้อื่น และร่วมมือและปรับตัวให้เข้ากับ
ผู้อื่น เพื่อนำพาพวกเขาไปสู่การรู้แจ้ง

ข. คำแนะนำจากใจของท่านเจ้าพระคุณสมเด็จ

เนื่องด้วยเหตุผลทั้งหลายที่กล่าวมาข้างต้น ท่านเจ้าพระคุณ

สมเด็จพระสังฆราชให้คำแนะนำจากใจว่า “ลูกศิษย์ผู้ใดของข้าพเจ้าที่มีศรัทธาในตัวข้าพเจ้า จงจำไว้เสมอว่าจงเป็นบุคคลที่มีคุณธรรมทั้งในปัจจุบันและอนาคต หากไม่สามารถเป็นคนดีได้ การปลุกฝังอื่นๆ ก็เป็นเสมือนต้นไม้ไร้รากที่จะไม่มีวันเติบโตและงอกงาม”

ในอดีตปรมาจารย์กะดัมปาผู้เป็นที่เคารพจะสังเกตบุคลิกของนักเรียนก่อนที่จะรับเข้าเป็นลูกศิษย์ หากนักเรียนผู้นั้นไม่ใช่คนดี ปรมาจารย์ก็จะไม่รับเขาเป็นศิษย์และไม่ส่งต่อการสืบวงศ์พระธรรมให้ ในทางกลับกัน หากนักเรียนผู้นั้นเป็นคนดี แต่ไม่ฉลาดเท่าใดนัก ปรมาจารย์ยังคงมองว่าเขาเป็นนักเรียนที่ดี ดังนั้นบุคลิกอันเที่ยงธรรมจึงเป็นส่วนประกอบสำคัญในที่นี้ แทนที่จะเป็นความฉลาด คนที่ดีไม่จำเป็นต้องมีรูปลักษณะที่ดูเคร่งขรึม มีเสียงไพเราะ หรือมีมารยาทสง่างาม หากแต่พวกเขาต้องมีจิตใจกรุณา การที่คนเรามีความคิดเห็นขัดแย้งกันในเรื่องจิตปัญหานี้ไม่ใช่เรื่องแปลกอะไร แม้แต่ในหมู่ภิกษุและภิกษุณีในคณะสงฆ์รอบตัวพระพุทธเจ้ายังประสบกับปัญหาประเภทนี้เลย แต่กล่าวโดยรวมแล้ว ไม่ว่าจะปฏิบัติตามนิกายใด จะมีพื้นฐานมาจากมหายานหรือวัชรยาน คณะสงฆ์จำเป็นต้องอยู่ร่วมกันในชุมชนอย่างปรองดองและสร้างบรรยากาศที่มีความสมัคสมานกลมเกลียว ตามที่ท่านเคนโป โชดาจิกกล่าวไว้ว่า “นี่เป็นการแสดงถึงบุคลิกภาพอันเที่ยงธรรมเช่นกัน”

โดยสรุปแล้ว ท่านเจ้าคุณท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชมี พุทธคุณ วัชรคุณ ตรีคุณ 4 ประการในเนื้อหาอันนี้ นั่นคือปัญญาทิ

ภาวะในบริบทหลักคำสอนของนิคายมหายานและวัชรยาน โพธิจิต
การสละทิ้ง และบุคลิกภาพอันเที่ยงธรรม แก่นสำคัญ 4 ประการนี้
เป็นแก่นสาระของหลักธรรม 84,000 ประการ ซึ่งได้รับการสรุปจาก
การศึกษาเชิงทฤษฎีและการตระหนักรู้ส่วนตัวของท่านเอง พวก
เราทั้งหลายจงจดจำสิ่งเหล่านี้ไว้ในใจให้เป็นมั่น

ปัจฉิมบท

การอุทิศ

ความเป็นมาของการประพันธ์เพลง

B1: การอุทิศ

“ข้าพเจ้าขออุทิศบุญกุศลนี้ให้กับสรรพชีวิตทั้งปวง
ขอให้พวกเขาหลุดพ้นจากความมืดมิดแห่งสังสารวัฏ
ขอให้ลูกศิษย์ทั้งหลายของข้าพเจ้ามีความสุข
และเกิดใหม่ในดินแดนประจิมอันบริสุทธิ์แห่งความสุขนิรันดร์
ด้วยเทอญ”

บุญกุศลและรากฐานคุณธรรมอันเกิดจากการเรียบเรียงตำรา
นี้ได้รับการถ่ายทอดไปยังสรรพชีวิตทั้งปวงที่เคยเป็นมารดาของ
พวกเรา ขอให้พวกเขาหลุดพ้นจากความมืดมิดอันน่าหวาดกลัว
ของภพภูมิทั้งหกแห่งสังสารวัฏด้วยเถิด ในระหว่างนี้แก่นสาระของ
ธรรมวิธี 84,000 พระธรรมชั้นตรี ได้รับการสรุปไว้ในแก่นชั้นตอน

การปฏิบัติทั้ง 4 ประการตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว ขอให้ความสุขสวัสดิ์เกิดขึ้นในหัวใจและจิตใจของผู้ที่ศรัทธาท่านเจ้าคุณท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชมี พุทธคุณ รัตนโพธิ์และพระพุทธานุภาพด้วยเถิด ขอให้สรรพชีวิตทั้งปวงที่มีความสัมพันธ์อันเป็นมงคล จงไปเกิดใหม่ในดินแดนประจิมอันบริสุทธิ์ บรรลุความสุขสันติขั้นสูงสุด และสร้างประโยชน์แก่สรรพชีวิตมากมายเหลือคณานับในอนาคตด้วยเถิด

B2 : ความเป็นมาของการประพันธ์เพลง

**เนื่องในโอกาสสืบเจ็ดรอบของปฏิทินทิเบตและปีชวดไฟ
อาจารย์และลูกศิษย์ทั้งหลายได้อาขนะอุปสรรคทั้งปวงจาก
ภายนอก ภายใน และที่ไม่ปรากฏได้ ในวันมงคลนี้ ท่านนาวัง
โลโดร ซุงเมด (Ngawang Lodro Tsungmed) ได้เฉลิมฉลอง
ชัยชนะนี้และทรงร้องเพลงที่แต่งขึ้นสดท่ามกลางชาวอาราม
เกือบห้าพันคน สาธุ!**

ครบรอบบริบูรณ์ของปฏิทินทิเบตซึ่งมี 60 สิบปี การบันทึก
ลำดับเหตุการณ์ของประวัติศาสตร์ทิเบตเริ่มต้นขึ้นในปีคริสต
ศักราช 1027 ปีที่ท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระประพันธ์บทเพลง
แห่งชัยชนะขึ้นนั้นอยู่ในรอบที่ 17 ของปฏิทินทิเบต ซึ่งเป็นปีขาล
(21 กันยายน ค.ศ. 1996) ตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ตอนนี้เป็นเวลา
ที่ท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระกลับอารามหลังจากอาขนะอุปสรรค
ทั้งปวงจากภายนอก ภายใน และทางตันตระ และได้กลับมาพบกับ
ลูกศิษย์ทั้งหมดด้วยความยินดี ทางอารามจึงจัดการชุมนุมธรรม
บันเทิงแห่งวัชรขึ้นสำหรับโอกาสพิเศษนี้ ในโอกาสนี้มีการเล่า
บรรยายเรื่องราวอาการป่วยและการฟื้นตัวทั้งหมดของท่านเจ้า
พระคุณสมเด็จ รวมถึงแสดงโศหาที่ขับร้องโดยท่านดรมตนาปาและ
ท่านจุมิฟาม รินโปเช เพื่อเป็นการให้พรท่านเจ้าพระคุณสมเด็จด้วย

นาวัง โลโดร ชุงเมดเป็นชื่อทางธรรมของท่านเจ้าพระคุณสมเด็จ
ท่านทรงขับร้องบทเพลงแห่งชัยชนะขึ้นสุดท่ามกลางชาวอาราม
เกือบ 5,000 คน สาธุ! สาธุ!

མི་ལེ་ཉི་ལུ་ཅ་ཅུག་པ་ཡི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་ལམ་གྱི་ན་དཔེ་ཆ་དེ་ཅི་ཡུང་
པ་ལྟེ་མ་ཀྱང་ཉི་མ་པ་མི་ཡུང་པར་ཡམས་དཔེ་ཆ་ལྟ་བུ་ལམ་གྱི་ཡུང་པ་ལྟེ་

For Non-Commercial Use Only